Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 125 (5251)
ПАНЯДЗЕЛАК
3
ЧЭРВЕНЯ
1935 г.
Год выдання XVIII

СЕННЯ У НУМАРЫ:

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР І ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б)—АБ АПЛАЦЕ МАШЫНІСТАЎ І ІНШЫХ РАБОТНІКАЎ НА МАЛАЦЬБЕ.

ПАСТАНОВА ЦВК І СНК БССР АБ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫМ ПАДАТКУ НА 1935 ГОД.

ПАМЕР ТУРЭЦКІ ПАСОЛ У СССР ВАСЫФ ЧЫНАР.

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—НАВЕСЦІ ПАРАДАК У «ПАРТЫЙНАЙ ГАСПАДАРЦЫ». І. АДАМ І З. КАРОК—ТЭХНІЧНАЕ НАРМАВАННЕ —НА НОВУЮ СТУПЕНЬ.

ШЫРЭЙ РАЗГОРНЕМ ПАДРЫХТОЎКУ ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА СВЯТА.

ПІСЬМО СЯМ'І МАРУСІ ДЗМІТРЫЕВАЙ.

КАРЭСПАНДЭНЦЫІ: М. РАШЫЦКІ — БЯЗДЫМНЫЯ ІЛЬНОСУШЫЛКІ. А. ШАПІРА—СТЫЛЬ «РАБОТЫ» ІВАНОВАЙ.

АБ АПЛАЦЕ МАШЫНІСТАЎ І ІНШЫХ РАБОТНІКАЎ НА МАЛАЦЬБЕ

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

1. Устанавіць наступныя размеры аплаты і наступныя размеры прэмій для **машыністаў,** працуючых на **малатарнях** М. К.—І. 100:

а) машыніст, намалаціўшы за **ўвесь дзень да 6 тон,** атрымлівае ад МТС ці соўгаса за кожную тону намалочанага ім зярна па 1 рублю грашыма і бясплатна па 600 грам зярна;

б) машыніст, намалаціўшы за ўвесь дзень звыш 10 тон, атрымлівае за кожную намалочаную ім тону звыш 10 **прэмію-надбаўку** ў размеры 50 кап. грашыма і бясплатна 250 грам зярна дадаткова да яго асноўнай здзельнай расцэнкі;

в) машыніст, намалаціўшы **за ўвесь малацільны сезон звыш 400 тон, атрымлівае дадатковую прэмію-надбаўку** ў размеры 50 кап. грашыма і бясплатна 250 грам зярна за кожную намалочаную ім тону звыш 400 тон, калі гэтыя 400 тон былі ім намалочаны ў тэрмін меншы, чым 60 каляндарных дзён.

2. Устанавіць наступныя размеры аплаты і наступныя размеры прэмій для **машыністаў,** працуючых на **малатарнях** МО—900 і БДО 34:

а) машыніст, намалаціўшы **за ўвесь дзень да 6 тон,** атрымлівае ад МТС ці соўгаса за кожную тону намалочанага ім зярна па 1 р. 30 к. грашыма і бясплатна па 600 грам зярна;

б) машыніст, намалаціўшы за ўвесь дзень звыш 6 тон, атрымлівае за кожную намалочаную ім тону звыш 6 **прэмію-надбаўку** ў размеры 65 кап. грашыма і бясплатна 250 грам зярна дадаткова да яго асноўнай здзельнай расцэнкі;

в) машыніст, намалаціўшы **за ўвесь малацільны сезон звыш 250 тон, атрымлівае дадатковую прэмію-надбаўку** ў размеры 65 кап. грашыма і бясплатна 250 грам зярна за кожную намалочаную ім тону звыш 250, калі гэтыя 250 тон былі намалочаны ў тэрмін меншы, чым 60 каляндарных дзён.

3. Апрача таго, **за абмалот без страт,** за добры вымалат і добрую ачыстку машыніст атрымлівае **асобую прэмію** ў наступным размеры:

а) машыніст ад абслугоўваемага ім калгаса — 10 сотак працадня за кожную намалочаную ім тону;

б) машыніст соўгаса — ад соўгаса ўсяго да 100 руб. грашыма пасля скачэння абмалоту.

4. Устанавіць, што машыніст на малатарні з'яўляецца **начальнікам малацільнага агрэгата** і яму падначальваюцца ўсе працуючыя на малатарні і рухавіку.

5. Устанавіць **вагаўшчыкам на малатарнях** МТС—аплату ад МТС у размеры 200 руб. у месяц і, апрача таго, прэмію ў размеры 100 руб. і 40 кілограм зярна ў месяц за акуратнае і поўнае ўзважванне ўсяго намалочанага зярна.

6. Абавязаць дырэктароў МТС і соўгасаў выдаваць машыністам і вагаўшчыкам зарплату два разы ў месяц — 5-га і 20-га чысла.

7. Рэкамендаваць калгасам устанавіць для калгаснікаў, працуючых на малацьбе, а таксама трактарыстаў і матарыстаў на малацьбе. аплату за кожную тону намалочанага зярна ў размеры ад 8 сотак да 22 сотак працадня ў залежнасці ад кваліфікацыі работніка і труднасці работы, у тым ліку 22 соткі працадня трактарысту на трактары, які абслугоўвае малатарню, матарысту на нафтарухавіку, абслугоўваючым малатарню, і падавальшчыку ў барабан (барабаншчыку).

Рэкамендаваць калгасам пры перавыкананні малатарняй дзеннай нормы выпрацоўкі выдаваць калгаснікам, працуючым на малатарні, прэмію ў размеры да 50 процантаў іх здзельнай расцэнкі.

* * *

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць усім совецкім і партыйным арганізацыям, дырэктарам МТС і соўгасаў на аснове данай пастановы забяспечыць сапраўднае паляпшэнне работы малатарань.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН.

2 чэрвеня 1935 г.

Навесці большэвіцкі парадак у „партыйнай гаспадарцы“

Пытанням арганізацыйнай ра- | ўчоце комуністаў і абыходжанні з | адпаведных партыйных органаў

ШЫРЭЙ РАЗГОРНЕМ ПАДРЫХТОЎКУ ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА СВЯТА

ПЛЕНУМ РАЙКОМА ПАРТЫІ АБГАВАРЫЎ ПІСЬМО КІРАЎЦАЎ

ПОЛАЦК, 2 чэрвеня. **(Кар. «Звязды»).** Учора пленум Полацкага райкома партыі абгаварыў пісьмо рабочых менскага завода імя Кірава. У прынятай пастанове пленум поўнасцю падтрымаў выдатную думку кіраўцаў аб пасылцы ў дзень усенароднага свята пісьма знатных людзей БССР правадыру народаў тав. **Сталіну.**

Пленум прапанаваў усім партаргам горада і вёскі абмеркаваць пісьмо кіраўцаў сярод рабочых, калгаснікаў, урачоў, настаўнікаў і іншых груп працоўных і арганізаваць масавае спаборніцтва пад лозунгам заваявання права подпісу пад пісьмом таварышу Сталіну і пасылкі дэлегатаў у Менск на ўсенароднае свята ўручэння БССР ордэна Леніна.

На прадстаячым 9 чэрвеня масавым раённым калгасным свяце тыдзяляецца група агітатараў з партыйнага актыва для распрацоўкі пісьма кіраўцаў сярод усіх удзельнікаў святкавання.

Пленум заклікаў усіх комуністаў і комсамольцаў раёна арганізаваць і ўзначаліць вялікае спаборніцтва мас з тым, каб знатныя людзі Полацкага раёна заваявалі права падпісаць пісьмо правадыру і арганізатару ўсіх нашых перамог вялікаму, любімаму Сталіну.

Б. ЗЕЛЬМАНАЎ.

—o—

Прапанова кіраўцаў яшчэ больш узняла працоўны энтузіязм

Бліскучая прапанова кіраўцаў аб пасылцы пісьма т. **Сталіну** ў дзень уручэння БССР ордэна Леніна яшчэ больш узняла працоўны энтузіязм у нашым калгасе.

Калгаснікі ўдарна рыхтуюцца да сустрэчы ўсебеларускага народнага свята. Кожны працуе крапатліва, не пакладаючы рук. У бліжэйшыя 2-3 дні заканчваем падняцце папару.

Выкананне дзяржаўных абавязацельстваў калгаснікамі цесна спалучана з унутрыкалгасным будаўніцтвам. Так, агульнымі сіламі, на грамадскіх пачатках пабудавана добрая, светлая, чыстая калгасная лазня на 50 чалавек. Адначасова пабудаваны камбінаваныя дзіцячыя яслі-пляцоўка. Для жывёлы будуецца свінарнік на 30 галоў і кароўнік на 100 галоў.

У барацьбе за добраякасны лён прадаўжаем паход імя т. **Гікало.** Пачалі праполку ільну і азімай пшаніцы.

Настойлівай работай калгаснікі дамагліся прывесці вёску **Кажары** (дзе знаходзіцца калгас) у культурны выгляд. Двары калгаснікаў і вуліцы сістэматычна ачышчаюцца ад смецця. Зараз прыступілі да наладжвання культуры па калгасных хатах.

Ударна змагаючыся за большэвіцкае выкананне гаспадарча-палітычных кампаній, мы канкрэтна на справе ажыццяўляем лозунг т. Сталіна **«Кадры вырашаюць усё»** і вырошчваем новыя калгасныя кадры. Вось да каваля прымацаван калгаснік **Мікульскі,** які вучыцца гэтай справе. Калгаснік **Кажарскі** Іван Іванавіч падрыхтован на інструктара па пратруч-

ШТО РОБІЦЦА Ў РАЁНАХ?

(З гутарак па тэлефону з сакратарамі райкомаў)

Усё шырэй і шырэй разгортваецца спаборніцтва працоўных мас на права падпісаць рапарт нашаму вялікаму правадыру таварышу **Сталіну.**

У кожным раёне, на прадпрыемствах, у калгасах рыхтуюцца к таму, каб сустрэць усенароднае свята—дзень уручэння Беларусі ордэна Леніна—весела, радасна, культурна.

Для прапрацоўкі пісьма кіраўцаў, як паведаміў нам сакратар Крупскага райкома тав. **Брыгневіч,** у калгасы і сельсоветы выязджаюць усе члены бюро райкома і прэзідыума райвыканкома.

5 чэрвеня ў раёне склікаецца злёт калгаснікаў. Распрацоўваецца праграма святкавання ў раёне, у якім прымуць удзел не менш 2.000 чалавек. На гэтым свяце будзе арганізавана выступленне літаратурных мастацкіх і культурных сіл раёна. Да дня ўручэння ордэна ў раёне будуць адкрыты 4 клубы і 12 лазняў у калгасах.

Пісьмо кіраўцаў прапрацоўваецца на калгасных і брыгадных сходах Талачынскага раёна.

Ва ўсіх сельсоветах, як паведаміў нам сакратар райкома тав. **Каменштэйн,** створаны камісіі па распрацоўцы канкрэтных мерапрыемстваў па правядзенню святкавання 11 ліпеня. Святкаванне ў раёне прыме грандыёзныя размеры.

Прапрацоўка пісьма кіраўцаў у Заслаўскім раёне спрыяла таму, што рад калгасаў закончылі ўздым папару, рамонт сельскагаспадарчага інвентару і прыступілі да выбарачнай праполкі ільну.

Трактарысты, як паведаміў нам сакратар райкома **тав. Хаскін,** на сваім злёце абавязаліся заваяваць першынства ў спаборніцтве з Дзяржынскім раёнам. Чырвонасцяжная комсамольская брыгада тав **.Стрэчына,** брыгады **Маеўскага, Шутоўскага і** інш. абавязаліся правесці рамонт трактароў і сельскагаспадарчага інвентару на «выдатна», дапамагчы маладым трактарыстам авалодаць тэхнікай трактара, добраякасна правесці ўздым папару.

У самым буйным калгасе імя Дзержынскага кавалі т. т. **Ярашкевіч і Саўчык** абавязаліся закончыць рамонт сельскагаспадарчых машын і інвентару да 5 чэрвеня.

У **Лагойскім** раёне да ўсенароднага свята кожны калгас рыхтуе сваё самадзейнае мастацкае выступленне. Знатныя людзі раёна прымуць удзел ва ўсенародным святкаванні ў Менску асобнай калонай. Яны будуць дастаўлены ў Менск на 11 аўтамашынах.

З 2 па 5 чэрвеня ў раёне праводзяцца кустовыя нарады лепшых калгаснікаў. 6 чэрвеня—спецыяльны палітдзень, прысвечаны абгаварэнню пісьма кіраўцаў і падрыхтоўцы сустрэчы ўсенароднага свята.

Калгаснікі калгаса імя **Розы Люксембург,** Несліцкага сельсовета (старшыня тав. Тамкевіч) узялі на сябе абавязацельства даць для дарожнага будаўніцтва звыш плана 30 проц. будаўнічага матэрыялу і гэтым забяспечыць, каб дарога была скончана будаўніцтвам да 11 ліпеня.

—o—

Гэта будзе самы шчаслівы дзень у маім жыцці

боты наша партыя, выхаваная **Леніным-Сталіным**, заўсёды надавала і надае выключна велізарнае значэнне. Партыя з выключнай увагай сачыла і сочыць за складам арганізацый, за пастаноўкай партыйнага ўліку, за правільнасцю выдачы і хавання партыйных дакументаў, за зборам членскіх узносаў і т. д. Цэнтральны Камітэт і вялікі Сталін вучаць кожнага комуніста, кожнага работніка «малога» і «вялікага» таму, як трэба беражліва і клапатліва адносіцца да выканання статута партыі, да захавання тых правіл, якія прыняты ўсёй партыяй і абавязковы для выканання кожнай партыйнай арганізацыяй, кожным комуністам у паасобку.

Трэба не забываць, што класавы вораг, азлоблены да шаленства поспехамі соцыялізма, у перадсмяротнай агоніі не пагарджае ніякімі сродкамі, ідзе на ўсякую подласць для таго, каб пашкодзіць нам, каб падарваць нашу магутнасць.

Зусім не адзіныя выпадкі, калі класавы вораг шляхам падлогаў і другіх злачынстваў, выкарыстоўваючы выключна безадказныя адносіны асобных партарганізацый і комуністаў да выдачы і хавання партыйных дакументаў, пралазіць у рады партыі і, прыкрываючыся партыйным білетам, усямерна нам шкодзіць.

«Насцярожаная, ніколі не дрэмлючая пільнасць, якой штодзенна вучыць нас таварыш **Сталін**, патрэбна ўсім комуністам, усім сынам рабочага класа. Трэба ведаць, што вораг прабуе пралезці ў рады партыі, выкарыстаць сваё прабыванне ў яе радах для таго, каб нанесці ўдар пролетарскай справе. Трэба ведаць, што калі хочам у найкарацейшы тэрмін знішчыць усіх ворагаў, то мы перш за ўсё павінны перамагчы арганізацыйную распушчанасць у сваіх радах, навесці парадак у нашым уласным партыйным доме» («Праўда»).

Гэтыя ўказанні «Праўды» з'яўляюцца баявой праграмай работы. Асабліва нам, працуючым у Совецкай Беларусі, на рубяжы з капіталістычным Захадам, трэба ўзняць ва многа раз рэволюцыйную пільнасць, узняць на велізарную вышыню адказнасць кожнай партарганізацыі, кожнага комуніста за ўзорны стан «партыйнай гаспадаркі».

Трэба абвясціць рашучую бязлітасную барацьбу ўсякаму ратазейству, расхлябанасці, безадказным адносінам да ўліку, хавання і выдачы партыйных дакументаў.

Трэба цвёрда памятаць, што ўсякага роду распушчанасць ва партыйнымі дакументамі ёсць паслабніцтва ворагам партыі.

У апошні час у радзе партыйных арганізацый Беларусі выяўлен рад фактаў абураючых злачынных адносін да ўліку, выдачы і хавання партыйных дакументаў.

У Гомелі буйны аферыст пад відам члена партыі прабраўся на адказную работу, украў буйную суму грошай і ўцёк. Гэты аферыст меў доступ у кіруючыя партыйныя і совецкія ўстановы, бываў нават на пасяджэннях. І ратазеі з партыйнага апарата не падумалі нават праверыць яго асобу, нават і не запыталі ў яго дакументаў. Ці варта даказваць, што падобнае ратазейства, падобная расхлябанасць у апараце ёсць злачынства перад партыяй. Асобныя партыйныя работнікі не лічаць сваім прамым доўгам вывучаць і правяраць людзей.

К прыкладу возьмем такі выпадак. Памочнік дырэктара Ельскай МТС па палітчастцы т. Шарвінда доўгі час агітаваў трактарыста Прохарава ўступіць у спачуваючыя. Калі гэта агітацыя ўжо надакучыла самому трактарысту, ён у адной са сваіх гутарак дастаў з кішэні партыйны білет і ўлётную картку і заявіў: «Што ты хочаш ад мяне, я-ж член партыі». Аказваецца, што Прохараў яшчэ ў 1933 г. выключан з партыі і ўвесь час пры сабе носіць партыйны білет і ўлётную картку.

Па Менскай, Віцебскай, Гомельскай і інш. партарганізацыях ёсць літаральна дзесяткі людзей членаў партыі, у якіх згублены або ўкрадзены білеты.

Безадказнасць у абыходжанні з партыйнымі дакументамі даходзіць у асобных арганізацыях да абураючых фактаў. У Бабруйску член партыі **МАСЮЦІН** аддаў свой партыйны білет брату, які паехаў на Далёкі Усход. І на працягу $1\frac{1}{2}$ года ён лічыцца ў партыйнай арганізацыі і ні партком, ні гарком не прымаюць да яго ніякіх мер.

У Барысаве выяўлен рад грубейшых фактаў дрэннага стану ў некаторых комуністаў партыйных білетаў. У парткалектыве фабрыкі «Пролетарская перамога» імя тав. Кірава партыйныя справы знаходзяцца ў хаатычным становішчы. Рад комуністаў унеслі ў свае партыйныя дакументы самавольныя папраўкі. Вельмі часта можна сустрэць не толькі ў Барысаве, але і ў другіх партарганізацыях, калі рад вестак, у прыватнасці, год нараджэння, імёны і імёны па бацьку разыходзяцца з фактычнымі данымі. Ёсць выпадкі, калі асобныя комуністы самавольна без ведама мяняюць прозвішчы, імены, імены па бацьку, а партком замест таго, каб рашуча ўдарыць па гэтаму, штампуюць гэтыя вымышленыя незаконныя даныя.

З гэтым трэба рашуча і беспаваротна пакончыць. Трэба неадкладна прывесці ў парадак «партыйную гаспадарку». Трэба рашуча выкрываць і бязлітасна змагацца з такімі гора-кіраўнікамі асобных партарганізацый, якія лічаць, што навядзенне парадку ў партыйных справах гэта тэхнічная справа. А сям-там сярод сакратароў парткомаў і нават некаторых райкомаў ёсць настроі, што мы кіруем наогул, а партыйную гаспадарку вядзе тэхнічны работнік. Такія кіраўнікі, зразумела, не могуць забяспечыць партыйнай работы. Гэтыя вяльможныя настроі па сутнасці з'яўляюцца антыпартыйнымі і з імі трэба весці рашучую барацьбу.

Кіраўнікі партарганізацый адказваюць персанальна перад партыяй за «партыйную гаспадарку». І той, хто гэтага не разумее, хто перадавярае гэту справу другарадным тэхнічным работнікам, той наносіць партыі шкоду. Нікуды не варта такое становішча, калі на Магілеўскай шаўковай фабрыцы партыйныя членскія ўзносы збірае беспартыйны зборшчык.

Нельга далей цярпець такога становішча, калі ў асобных партарганізацыях цэлыя групы комуністаў неакуратна плацяць членскія ўзносы і сакратары парткомаў нават не ведаюць аб гэтым, бо зборам членскіх узносаў займаецца асобны зборшчык.

Сакратар парткома сам асабіста абавязан прымаць і правяраць членскія ўзносы ад комуністаў. Трэба-ж зразумець, што ўплата членскіх узносаў—гэта неадлучная частка партыйных абавязкаў партыйнай дысцыпліны. Гэтаму абавязвае статут партыі. І кіраўнік партарганізацыі асабіста павінен гэтымі пытаннямі займацца.

У бліжэйшы час трэба рашуча знішчыць наяўныя недахопы. Партыйная гаспадарка павінна быць пастаўлена на ўзорную вышыню. За гэта павінны ўзяцца персанальна кіраўнікі партыйных арганізацый.

Мы абавязаны паставіць «партыйную гаспадарку» так, каб яна выключала якую-б там ні было магчымасць класаваму ворагу і яго агентуры выкарыстаць партыйныя дакументы, партыйную тайну, партыйную канспірацыю. Гэта асабліва неабходна нам, партыйнай арганізацыі прыгранічнай Беларусі. За гэта павінны змагацца кожны комуніст, кожны кіраўнік партарганізацыі.

Рыхтуючыся да дня вялікага народнага свята, мы прыводзім у баявую гатоўнасць сельскагаспадарчы ўборачны інвентар і рыхтуемся да ўборкі ўраджаю. Зараз ужо адрамантавана сенакасілка і іншы дробны сельгасінвентар, калёсы, заканчваем рамонт коннай жняяркі. Для малатарні закупілі шасцісільны прывод, трыер і іншыя сельскагаспадарчыя прылады.

...ванню насення, **Мікульская Марыля** — на загадчыцу дзіцячых ясляў, комсамолец **Калкоў** накіраван у райкалгасную школу, для падрыхтоўкі на работу рахункаводам. Для калгаснікаў-ударнікаў вылучан прэміяльны фонд — 200 руб.

ЗАЙЦАЎ

Старшыня калгаса «Чырвоны бор», Гілянскага сельсовета

Чашнікі.

Мяне на заводзе называюць знатным чалавекам. Я гэту высокую назву заваяваў сваёй аддананасцю вытворчасці, любоўю да працы. Я працую сартыроўшчыкам на складзе лесаматэрыялаў. Восем раз я быў прэміраван і ўзнагароджан значком ударніка.

З пачуццём вялікай радасці прачытаў я пісьмо знатных людзей менскага завода імя Кірава. Я цалкам падтрымліваю і вітаю іх прапанову: у дзень народнага свята—уручэння БССР ордэна Леніна — паслаць пісьмо нашаму вялікаму роднаму **Сталіну**.

Падпісаць разам са знатнымі людзьмі БССР рапарт вялікаму правадыру працоўных я лічу вялікім гонарам. **Гэта будзе самым шчаслівым днём у маім жыцці.**

Буду працаваць яшчэ лепш, яшчэ ўдарней, каб гэта правa заваяваць.

ХУДСКІ АЛЕКСАНДР.

Рагачоў, лесазавод імя Халтурына.

Памёр турэцкі пасол у СССР Васыф ЧЫНАР

МАСКВА, 2 чэрвеня. (БЕЛТА). 2 чэрвеня 1935 г., у 8 гадзін 40 мін. раніцы, у крэмлёўскай бальніцы пасля нядоўгай, але цяжкай хваробы памёр пасол турэцкай рэспублікі ў Саюзе ССР п. **Васыф Чынар**.

***

Заўчасная смерць пасла Турцыі Саюза ССР п. Васыф Чынара глыбока ўсхвалявала і засмуціла ўсю совецкую грамадскасць. За час свайго двухразовага прабывання на адказным пасту дыпламатычнага прадстаўніка прыязнай рэспублікі нябожчык заваяваў усеагульную павагу і сімпатыю. Ва ўсіх тых, каму прыходзілася стыкацца з п. Чынарам, назаўсёды астанецца незгладжальны ўспамін аб гэтым чароўным і жыццерадасным чалавеку. Цяжка нават паверыць у тое, што заўчасная смерць вырвала з радоў шчырых прыяцеляў Совецкага Саюза і паслядоўных барацьбітоў за незалежнасць новай Турцыі—гэтага бадзёрага, зусім яшчэ маладога, але ўжо выпрабаванага і вопытнага палітычнага дзеяча.

Пан Васыф Чынар самым блізкім чынам цікавіўся рознымі галінамі совецкага гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Ён сам не раз адзначаў у гутарках з совецкімі дзеячамі, што яго першы прыезд у Маскву супаў з пачаткам першай пяцігодкі, а другі—з шырокім развіццём будаўніцтва СССР на базе другога пяцігадовага плана. Ён высока цаніў дружбу Совецкага Саюза і Турэцкай рэспублікі, пастаянна падкрэсліваючы, што гэта дружба зарадзілася яшчэ ў цяжкія для абодвух дзяржаў гады і што цяпер абедзве краіны маюць больш, чым калі-небудзь права ганарыцца гэтай дружбай і радавацца поспехам абодвух народаў.

За апошні час п. Васыф Чынар прадпрыняў рад паездак у мэтах азнаямлення з рознымі раёнамі СССР. Ён пабываў у Ленінградзе, наведаў сталіцу Беларускай ССР — Менск і зусім нядаўна, у маі бягучага года, зрабіў разам з дэлегацыяй турэцкіх дэпутатаў і журналістаў вялікую паездку па Украіне. Яго намерам было пабываць і ў радзе іншых рэспублік СССР, каб бліжэй пазнаёміцца з жыццём і будаўніцтвам совецкай краіны.

У цяжкай страце, якую панесла прыязная Турцыя, уся совецкая грамадскасць падзяляе разам з турэцкім урадам і турэцкім народам пачуцці глыбокага смутку.

(БЕЛТА).

Спачуванне дыпламатычнага корпуса

Учора наведалі турэцкае пасольства і выказалі спачуванне з прычыны смерці пасла Турцыі п. Васыф Чынара старшыня дыпламатычнага корпуса пасол Італіі п. **Аттоліка**, пасол ЗША пан **Буліт**, пасол Польшчы пан **Лукасевіч**, пасол Аўганістана пан **Абдул Гусейн** хан Азіз, пасол Кітая пан **Янь**, пасланнік Румыніі п. **Чыунту**, паверанны ў справах Францыі п. **Пайяр**, паверанны ў справах Ірана п. **Саед**, паверанны ў справах Грэцыі п. **Стэфано** і паверанны ў справах Уругвая п. **Масанес**.

***

Спачуванне па поваду заўчаснай смерці пана Васыф Чынара выказаў ад імя Ўсесаюзнага таварыства культурнай сувязі з заграніцай старшыня таварыства тав. **Аросеў**.

СПАЧУВАННЕ СОВЕЦКАГА САЮЗА

Неадкладна пасля атрымання паведамлення аб смерці п. Васыф Чынара загадчык 1-га ўсходняга аддзела Наркамата замежных спраў тав. В. М. **Цукерман** і загадчык пратакольнага аддзела наркамата тав. В. Н. **Баркоў** выразілі паверанаму ў справах Турцыі п. **Курэдын Цынару** спачуванні ад імя Народнага камісарыята па замежных справах.

Учора наведалі турэцкае пасольства і выказалі спачуванні паверанаму ў справах Турцыі п. Нурэдык Цынару: ад імя старшыні ЦВК СССР т. **Калініна** загадчык сакратарыята старшыні ЦВК СССР т. **МЯГКІ**, народны камісар па замежных справах тав. М. М. **Літвінаў**, намеснік народнага камісара па замежных справах тав. **Н. Н. Крэсцінскі**. Турэцкае пасольства наведалі таксама і выказалі спачуванні ад імя Народнага камісарыята абароны СССР і асабіста ад тав. К. **Варашылава** намеснік начальніка штаба РСЧА тав. С. А. **Межэнінаў** і для асабліва важных даручэнняў пры народным камісару абароны СССР тав. **Г. М. Штэрн**.

У сувязі са смерцю пасла Турэцкай рэспублікі пана Васыф Чынара старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР тав. М. І. **Калінін** адправіў прэзідэнту Турэцкай рэспублікі пану Кемаль Ататюрку наступную тэлеграму:

«Глыбока засмучаны заўчаснай смерцю паважанага пасла Турэцкай рэспублікі Васыф Чынара, шлю Вам і ў Вашай асобе ўсяму турэцкаму народу мае найшчырэйшыя спачуванні».

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР тав. **В. М. Молатаў** адправіў старшыні совета міністраў Турцыі пану **Ісмету Іненю** наступную тэлеграму:

«Глыбока засмучан пачаканай і цяжкай стратай выдатнага дзеяча Турцыі, нашага паважанага друга — пасла Турэцкай рэспублікі Васыф Чынара. Прашу прыняць самыя шчырыя спачуванні Совета Народных Камісараў СССР».

Тав. К. Е. **Варашылаў** адправіў пану Ісмету Іненю наступную тэлеграму:

«Толькі што атрымаў сумную вестку аб заўчаснай смерці Васыф Чынара. Цяжка думаць, што ўжо няма гэтага жыццерадаснага найлепшага чалавека, многа і плодатворна працаваўшага на сваім адказнейшым пасту. Яго смерць — цяжкая страта не толькі для яго ўрада і народу, але і для ўсіх нас, ведаўшых яго. Дазвольце выказаць Вам і ў Вашай асобе турэцкаму народу і сваякам нябожчыка маё самае шчырае і глыбокае спачуванне».

Народны камісар па замежных справах тав. **М. М. Літвінаў** адправіў міністру замежных спраў Турцыі **Тэфік Рюшцю Арасу** наступную тэлеграму:

«Глыбока ўсхвалёван і засмучан заўчаснай смерцю нашага сямі паважанага друга і выдатнага дзеяча Турэцкай рэспублікі—пасла Турцыі Васыф Чынара. Прашу прыняць выражэнне майго самага шчырага спачування ў гэтай цяжкай страце, якую мы вельмі востра перажываем разам з Ва...

АБ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫМ ПАДАТКУ НА 1935 ГОД

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў БССР

Сельскагаспадарчы падатак на тэрыторыі БССР у 1935 г. праводзіцца на падставах, прадугледжаных Палажэннем аб сельскагаспадарчым падатку на 1934 г., зацверджаным ЦВК і СНК СССР 31 мая 1934 г. (З. з. СССР 1934 г. № 30, арт. 231-б) са зменамі, унесенымі пастановай ЦВК і СНК СССР ад 31 мая 1935 г. «Аб сельскагаспадарчым падатку на 1935 год» (газ. «Известия ЦИК СССР» № 127).

У развіццё паказанага Палажэння аб сельскагаспадарчым падатку і пастановы ЦВК і СНК СССР ад 31 мая 1935 г. Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

1. Для калгасаў пагектарныя стаўкі падатку па кожнаму калгасу і па кожнай культуры захаваць на ўзроўні 1934 года.

2. Устанавіць наступныя тэрміны выплаты сельскагаспадарчага падатку калгасамі: 50 проц. да 15 верасня і 50 проц. да 15 кастрычніка 1935 г.

3. Для гаспадарак калгаснікаў, якія маюць неаграмаджаныя крыніцы даходу (ад агароду, саду і інш.), устанавіць наступныя сярэднія стаўкі сельскагаспадарчага падатку на адну гаспадарку:

РАЕНЫ	Стаўка падатку на 1 гаспадарку
I. Асвейскі, Бягомльскі, Дрысенскі, Жыткавіцкі, Камарынскі, Капаткевіцкі, Лельчыцкі, Нараўлянскі, Петрыкоўскі, Расонскі, Старобінскі, Тураўскі, Ушацкі, Ельскі, Свяцілавіцкі, Чырвонапольскі, Плешчаніцкі	19 руб.
II. Бешанковіцкі, Бялыніцкі, Бярэзінскі, Ветрынскі, Грэскі, Дамановіцкі, Дубровенскі, Дзяржынскі, Жураўіцкі, Кармянскі, Круглянскі, Касцюковіцкі, Капыльскі, Крупскі, Лагойскі, Лепельскі, Лоеўскі, Любанскі, Мехаўскі, Мазырскі, Парыцкі, Полацкі, Прапойскі, Старадарожскі, Суражскі, Уздзенскі, Хоцімскі, Халопеніцкі, Чачэрскі, Чашніцкі, Чырвонаслабодскі, …	

скім, Жлобінскім, Заслаўскім, Кіраўскім, Клічаўскім, Крычаўскім, Лёзненскім, Мсціслаўскім, Пухавіцкім, Рагачоўскім, Сенненскім, Сіроцінскім, Слуцкім, Уваравіцкім, Хойніцкім, Церахаўскім, Чавускім, Шклоўскім, Брагінскім, Талачынскім і Рэчыцкім раёнах на 50%

IV. Аршанскім, Бабруйскім, Магілеўскім, Менскім, Рудзенскім, Смалявіцкім, Гомельскім і Віцебскім раёнах на 55%

У тых выпадках, калі занятце саматужна-рамесніцкім промыслам мае выпадковы характар і даходы ад промыслу нязначныя, стаўкі падатку для такіх гаспадарак калгаснікаў не павышаюцца.

6. Устанавіць для працоўных аднаасобных гаспадарак наступныя нормы даходнасці:

РАЁНЫ	На адзін гектар: Пасева збожжа і інш. культур	Пасева бульбы	Луга залiўнога	Луга незалiўнога	Саду	Агароду	На адну штуку: Коней ад 3-х гадоў	Нецелей стар. 3-х гадоў і кароў	Валоў і быкоў ад 3-х гадоў	Авечак і казлоў рагімая ўшых
1. Аршанскі	93	259	47	34	805	840	143	123	65	5
2. Асіпавіцкі	88	243	40	33	675	715	149	105	65	5
3. Асвейскі	60	208	30	26	520	550	106	87	65	5
4. Бабруйскі	101	261	44	28	805	840	143	123	65	5
5. Барысаўскі	89	257	48	31	805	840	133	119	65	5
6. Бешанковіцкі	73	225	49	27	625	600	123	110	65	5
7. Брагінскі	83	229	51	32	675	715	138	110	65	5
8. Буда-Кашалеўскі	95	257	55	34	675	715	138	105	65	5
9. Быхаўскі	86	233	54	30	675	715	128	114	65	5
10. Бягомльскі	60	200	39	24	520	550	96	73	65	5
11. Бялыніцкі	85	231	40	29	600	650	133	96	65	5
12. Багушэўскі	89	243	49	32	780	780	138	119	65	5
13. Бярэзінскі	71	221	42	25	570	600	133	100	65	5
14. Веткаўскі	86	240	47	33	685	730	133	110	65	5
15. Ветрынскі	74	219	45	26	600	625	98	91	65	5
16. Гарадоцкі	80	228	50	29	740	780	133	119	65	5
17. Глускі	85	221	46	31	570	600	143	91	65	5
18. Грэскі	71	233	39	23	570	600	132	100	65	5
19. Горацкі	88	245	54	30	675	715	138	115	65	5
20. Дрыбінскі	84	233	52	29	650	690	138	115	65	5
21. Дрысенскі	65	211	42	26	520	550	101	91	65	5
22. Даманавіцкі	75	212	30	29	550	625	106	91	65	5
23. Дубровенскі	82	229	51	28	675	715	128	110	65	5
24. Добрушскі	92	256	48	35	740	780	128	112	65	5
25. Дзяржынскі	82	226	46	24	625	650	132	105	65	5
26. Ельскі	61	223	32	29	625	650	123	96	65	5
27. Жлобінскі	101	257	51	34	740	780	133	114	65	5
28. Жураўіцкі	85	235	56	32	665	695	128	105	65	5
29. Жыткавіцкі	71	210	36	29	520	550	111	68	65	5
30. Заслаўскі	80	233	55	32	625	650	132	110	65	5
31. Кіраўскі	100	255	42	28	785	810	138	119	65	5
32. Камарынскі	67	233	37	27	520	550	123	91	65	5
33. Кармянскі	74	225	41	35	520	550	123	87	65	5
34. Круглянскі	77	221	46	29	650	695	138	110	65	5
35. Касцюковіцкі	89	233	45	24	675	715	138	105	65	5
36. Капаткевіцкі	78	214	41	24	675	700	122	87	65	5
37. Клімавіцкі	81	223	42	25	675	715	133	110	65	5
38. Клічаўскі	89	245	43	30	675	715	128	105	65	5
39. Капыльскі	87	240	40	25	570	600	137	110	65	5
40. Крупскі	73	223	42	29	675	715	123	105	65	5
41. Крычаўскі	88	237	53	33	675	715	128	105	65	5
42. Лагойскі	73	219	51	22	570	600	122	91	65	5

Даход ад работы на лесазагатоўках (лесараспрацоўкі, лесавывазка, лесасплаў і інш.) і торфараспрацоўках уключаюцца ў абкладаемы даход гаспадаркі ўсюды ў размеры 20 проц.

8. Даход аднаасобных гаспадарак ад продажу сельскагаспадарчых прадуктаў на рынку ўключаецца ў абкладаемы даход у наступных размерах:

I. У Менскім, Рудзенскім, Смалявіцкім, Гомельскім, Уваравіцкім, Віцебскім і Добрушскім раёнах у размеры 70%

II. У Аршанскім, Бабруйскім, Барысаўскім, Буда-Кашалёўскім, Жлобінскім, Лёзненскім, Магілеўскім, Рагачоўскім, Рэчыцкім, Гарадоцкім, Веткаўскім, Церахаўскім, Кіраўскім, Заслаўскім і Пухавіцкім раёнах у размеры 65%

III. У Асіпавіцкім, Быхаўскім, Багушэўскім, Горацкім, Дубровенскім, Ельскім, Касцюковіцкім, Клімавіцкім, Клічаўскім, Крупскім, Крычаўскім, Мехаўскім, Мсціслаўскім, Сенненскім, Сіроцінскім, Старадарожскім, Талачынскім, Хойніцкім, Чавускім, Чашніцкім, Чэрвеньскім, Шклоўскім, Дзяржынскім, Мазырскім, Полацкім і Слуцкім раёнах у размеры 60%

IV. У Асвейскім, Брагінскім, Бягомльскім, Бялыніцкім, Бярэзінскім, Глускім, Грэскім, Дрыбінскім, Даманавіцкім, Жураўіцкім, Камарынскім, Кармянскім, Круглянскім, Капыльскім, Лельчыцкім, Лоеўскім, Любаньскім, Нараўлянскім, Парыцкім, Плешчаніцкім, Прапойскім, Свяцілавіцкім, Ветрынскім, Старобінскім, Тураўскім, Ушацкім, Халопеніцкім, Чачэрскім, Чырвонапольскім, Чырвонаслабодскім, Чэрыкаўскім, Суражскім, Бешанковіцкім, Хоцімскім, Жыткавіцкім, Капаткевіцкім, Лагойскім, Лепельскім, Петрыкоўскім, Расонскім, Уздзенскім і Дрысенскім раёнах у раз- 55%

в) калі ў гаспадарцы ёсць саматужна-прамысловае прадпрыемства, у якім ужываецца наёмная рабочая сіла, апрача тых выпадкаў, калі ўжыванне наёмнай працы не цягне за сабой пазбаўлення выбарчых правоў;

г) калі ў гаспадарцы ёсць млын, маслабойка, крупадзёрка, просадзёрка, воўначоска, воўнабітка пры ўмове ўжывання ў пералічаных прадпрыемствах механічнага рухавіка. Калі ў гаспадарцы ёсць адно з пералічаных прадпрыемстваў без механічнага рухавіка, гэта з'яўляецца адзнакай для абкладання ў індывідуальным парадку пры ўмове, калі гэта прадпрыемства працуе сілай ветру ці вады або конскай цягавай сілай, або працуе пераважна на скупляемай сыравіне і даход з гэтага прадпрыемства за год складае больш 200 руб.;

д) калі гаспадарка мае або арандуе прамысловае прадпрыемства, якім эксплаатуе насельніцтва праз здачу тых ці іншых работ на дом або праз здачу гэтага прадпрыемства ў арэнду ці субарэнду.

е) калі гаспадарка дае ў наём складаныя сельскагаспадарчыя машыны або за плату праводзіць работу з гэтымі машынамі для іншых гаспадарак, калі даход ад эксплаатацыі гэтых машын за год перавышае 200 руб.;

ж) калі гаспадарка дае ў карыстанне ваколічнаму насельніцтву рабочую жывёлу на ўмовах, прызнаных раённым выканаўчым камітэтам кабальнымі;

з) калі гаспадарка здае або арандуе для гандлёвай ці прамысловай эксплаатацыі сад ці агарод больш 0,5 гектара ў сельскіх мясцовасцях ці 0,25 гектара ў гарадах; калі-ж гаспадарка здае ў арэнду сад дзяржаўным ці кааперацыйным арганізацыям, то гэта не з'яўляецца адзнакай для індывідуальнага абкладання;

і) калі гаспадарка сістэматычна здае ў наём асобныя будынкі, ці зусім абасобленыя памяшканні пад прадпрыемствы прыватным асобам і сума арэнднай платы за год перавышае 400 руб.

д) папярэдні разгляд і праверка спісаў кулацкіх гаспадарак, якія падлягаюць абкладанню ў індывідуальным парадку, і папярэдняе вызначэнне размераў даходаў гэтых гаспадарак;

е) папярэдні разгляд і праверка спісаў гаспадарак, якія злосна не выконваюць даных ім планаў пасеву і абавязковых паставак сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве;

ж) разгляд скаргаў і хадайніцтваў платнікаў аб ільготах і скідках па сельскагаспадарчаму падатку.

15. Пры раённых выканаўчых камітэтах арганізуюцца раённыя падатковыя камісіі ў наступным складзе: старшыня камісіі—старшыня раённага выканаўчага камітэта і членаў камісіі: загадчыка раённым фінансавым аддзелам, загадчыка раённым зямельным аддзелам, прадстаўнікоў МТС і раённага ўпаўнаважанага ЦСПСБ (раённага профсовета), двух ударнікаў-калгаснікаў перадавых калгасаў раёна і аднаго працоўнага аднаасобніка, які акуратна выконвае свае абавязацельствы перад дзяржавай.

16. На раённыя падатковыя камісіі ўскладаецца;

а) вырашэнне пытанняў аб дачы ільгот калгасам;

б) зацвярджэнне спісаў незаможных гаспадарак калгаснікаў і папярэдні разгляд спісаў незаможных гаспадарак працоўных аднаасобнікаў, якія аслабаняюцца ад падатку;

в) зацвярджэнне размераў неземляробчых заработкаў платнікаў;

г) зацвярджэнне спісаў гаспадарак і размераў даходаў аднаасобных гаспадарак ад продажу сельскагаспадарчых прадуктаў на рынку;

д) вырашэнне пытанняў аб дачы скідак па стыхійных бедах калгаснікам і працоўным аднаасобным гаспадаркам;

е) папярэдні разгляд і зацвярджэнне спісаў кулацкіх гаспадарак для абкладання іх у індывідуальным парадку і размераў іх даходаў;

ж) папярэдні разгляд і зацвяр-

...авіцкі, Чэрвеньскі 25 руб.
III. Асіпавіцкі, Барысаўскі, Буда-Кашалёўскі, Быхаўскі, Багушэўскі, Веткаўскі, Гарадоцкі, Глускі, Горацкі, Добрушскі, Жлобінскі, Заслаўскі, Кіраўскі, Клічаўскі, Крычаўскі, Лёзненскі, Мсціслаўскі, Пухавіцкі, Рагачоўскі, Сенненскі, Сіроцінскі, Слуцкі, Уваравіцкі, Хойніцкі, Цэрахаўскі, Чавускі, Шклоўскі, Брагінскі, Талачынскі, Рэчыцкі 31 руб.
IV. Аршанскі, Бабруйскі, Магілеўскі, Менскі, Рудзенскі, Смалявіцкі, Гомельскі, Віцебскі 37 руб.

4. Раённыя выканаўчыя камітэты, Віцебскі і Гомельскі гарадскія советы ўстанаўляюць у межах, указаных у арт. 3 пастановы ЦВК і СНК СССР за 31 мая 1935 г. (10—40 руб) стаўкі падатку для асобных паселішчаў, а ў неабходных выпадках і для асобных калгасаў.

Устанаўляць у межах калгаса розныя стаўкі для асобных гаспадарак калгаснікаў не дазваляецца.

5. Для гаспадарак калгаснікаў, якія маюць побач з даходамі ад неагрвмаджанай сельскай гаспадаркі пастаянныя даходы ад некааперваных саматужна-рамесніцкіх промыслаў, стаўка падатку павышаецца ў:

I. Асвейскім, Бягомльскім, Дрысенскім, Жыткавіцкім, Камарынскім, Капаткевіцкім, Лельчыцкім, Нараўлянскім, Петрыкоўскім, Расонскім, Старобінскім, Тураўскім, Ушацкім, Ельскім, Свяцілавіцкім, Чырвонапольскім і Плешчаніцкім раёнах на 40%

II. Бешанковіцкім, Бялыніцкім, Бярэзінскім, Ветрынскім, Грэскім, Дамачавіцкім, Дубровенскім, Дзяржынскім, Журавіцкім, Карлянскім, Круглянскім, Касцюковіцкім, Капыльскім, Крупскім, Лагойскім, Лепельскім. Лоеўскім, Любанскім, Мехаўскім, Мазырскім, Парыцкім, Полацкім, Прапойскім, Старадарожскім, Суражскім, Уздзенскім, Хоцімскім, Халопеніцкім, Чачэрскім. Чашніцкім, Чырвонаслабодскім, Чэрыкаўскім, Дрыбінскім, Клімавіцкім і Чэрвеньскіх раёнах на 45%

III. Асіпавіцкім, Барысаўскім, Буда-Кашалёўскім, Быхаўскім, Багушэўскім, ...скім, Гарадоцкім, Горацкім, Добруш-

43. Лёзненскі	86	245	47	31	740	780	143	123	65	5
44. Лельчыцкі	53	200	30	25	520	550	101	73	65	5
45. Лепельскі	69	209	33	23	520	550	106	91	65	5
46. Лоеўскі	60	212	49	30	520	550	133	100	65	5
47. Любаньскі	83	225	31	24	520	550	122	78	65	5
48. Магілеўскі	101	259	66	35	805	840	149	123	65	5
49. Мехаўскі	76	217	48	28	715	750	129	114	65	5
50. Мазырскі	80	230	32	30	570	650	106	95	65	5
51. Менскі раён	101	289	56	35	805	840	154	142	65	5
52. Мсціслаўскі	86	241	57	32	675	715	143	119	65	5
53. Нараўлянскі	57	203	31	30	520	550	123	91	65	5
54. Парыцкі	82	218	42	30	570	600	128	100	65	5
55. Петрыкоўскі	76	206	40	23	675	700	122	87	65	5
56. Плешчаніцкі	59	200	42	22	520	550	96	82	65	5
57. Полацкі	75	226	46	27	625	650	101	105	65	5
58. Прапойскі	73	225	46	27	570	600	128	96	65	5
59. Пухавіцкі	89	253	45	25	715	755	133	110	65	5
60. Рагачоўскі	100	263	66	34	740	780	133	114	65	5
61. Рудзенскі	96	271	48	28	740	780	149	128	65	5
62. Расонскі	72	214	43	23	520	550	111	91	65	5
63. Рэчыцкі	96	249	48	34	740	780	138	105	65	5
64. Свяцілавіцкі	76	218	43	31	645	690	123	100	65	5
65. Сенненскі	81	233	51	33	675	715	128	110	65	5
66. Сіроцінскі	77	233	40	24	700	715	128	114	65	5
67. Слуцкі	96	251	42	23	675	675	137	110	65	5
68. Смалявіцкі	96	260	38	30	740	780	138	125	65	5
69. Старадарожскі	83	243	32	26	675	715	138	91	65	5
70. Старобінскі	82	216	29	24	520	550	122	82	65	5
71. Суражскі	76	219	38	25	570	600	143	114	65	5
72. Талачынскі	80	231	50	31	675	715	138	114	65	5
73. Тураўскі	77	208	34	22	520	550	122	73	65	5
74. Уваравіцкі	99	264	43	33	740	780	138	112	65	5
75. Уздзенскі	72	205	36	19	520	550	127	105	65	5
76. Ушацкі	73	200	38	28	520	550	106	91	65	5
77. Хоцімскі	84	220	43	22	675	715	138	105	65	5
78. Хойніцкі	101	257	33	27	675	715	138	96	65	5
79. Халопеніцкі	71	212	40	25	650	610	117	100	65	5
80. Цэрахаўскі	73	240	51	39	725	765	128	105	65	5
81. Чавускі	85	233	52	31	675	715	133	110	65	5
82. Чачэрскі	75	218	42	28	570	600	128	96	65	5
83. Чашніцкі	79	223	40	25	675	715	123	100	65	5
84. Чырвонапольскі	76	212	37	22	520	550	128	87	65	5
85. Чырвонаслабодскі	87	228	39	27	520	550	137	105	65	5
86. Чэрвеньскі	82	237	42	25	625	650	138	100	65	5
87. Чэрыкаўскі	76	216	45	34	570	600	128	96	65	5
88. Шклоўскі	88	237	52	28	675	715	143	114	65	5
89. Гомельскі	94	264	38	28	805	840	138	142	65	5
90. Віцебскі	93	256	54	32	805	840	138	142	65	5

Пры значнай розніцы ў даходнасці асобных культур у межах раёна, раённыя выканаўчыя камітэты, Гомельскі і Віцебскі гарадскія советы могуць устанаўляць розныя нормы даходнасці для асобных сельскіх советаў і паселішчаў.

7. Размер даходу аднаасобных гаспадарак ад неземляробчых заработкаў вызначаецца для кожнай гаспадаркі сельскім советам і зацвярджаецца раённай падатковай камісіяй.

Пры гэтым з валавога даходу выключаюцца асноўныя вытворчыя выдаткі па промыслу: на сыравіну, поўфабрыкаты, паліва і інш. Вызначаны такім чынам даход уключаецца ў склад абкладаемага даходу гаспадаркі ў наступных размерах:

	Неземляробчы даход ад ганчарнага промысла, ад вырабу дзеравянай пасуды, ад вырабу валенага абутку, ад стаярскага і кавальскага промыслу	Ад усіх астатніх саматужна-рамесніцкіх і іншых неземляробчых заработкаў
I. У Менскім, Рудзенскім, Смалявіцкім, Гомельскім, Уваравіцкім, Віцебскім, Аршанскім. Бабруйскім, Барысаўскім, Добрушскім, Жлобінскім, Лёзненскім, Магілеўскім, Рагачоўскім, Рэчыцкім, Гарадоцкім, Веткаўскім. Цэрахаўскім і Кіраўскім раёнах	70 проц.	60 проц.
II. Па ўсіх астатніх раёнах	60 проц.	50 проц.

...меры

Размер процантаў для кожнага сельскага совета ўстанаўляецца раённым выканаўчым камітэтам.

9. Гаспадаркам калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў, якія маюць у сваім складзе не больш двух працаздольных, даюцца на непрацаздольных членаў сям'і, наступныя скідкі з налічанага падатку: пры трох непрацаздольных размер падатку паніжаецца па гаспадарках калгаснікаў на 20 проц. і гаспадарках працоўных аднаасобнікаў—на 10 проц.; пры чатырох і больш непрацаздольных размер падатку паніжаецца па гаспадарках калгаснікаў на 30 проц., а па гаспадарках працоўных аднаасобнікаў на 20 проц.

Непрацаздольнымі лічацца асобы ва ўзросце да 16 гадоў і старэй 60 гадоў і яўныя калекі, якія не прымаюць удзелу ў палявых работах.

10. Устанавіць наступныя тэрміны для выплаты калгаснікамі і працоўнымі аднаасобнымі гаспадаркамі сельскагаспадарчага падатку:

Да 1 верасня 1935 года 30 проц. акладу.

Да 1 кастрычніка 1935 года 40 проц. акладу.

Да 1 снежня 1935 года 30 проц. акладу.

11. Устанавіць наступныя адзнакі, па якіх гаспадаркі прызнаюцца кулацкімі і абкладаюцца сельскагаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку:

а) калі гаспадарка займаецца сістэматычнай спекуляцыяй (скупляй-продажам) і нажываецца на гэтым за кошт рабочых і сялян;

б) калі ў гаспадарцы сістэматычна ўжываецца наёмная рабочая сіла для сельскагаспадарчых работ больш 30 рабочых дзён у год.

УВАГА. Па гэтай адзнацы не абкладаюцца сельскагаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку гаспадаркі, якія ўжываюць наёмную рабочую сілу і больш 30 рабочых дзён у год, або не больш аднаго пастаяннага рабочага пры наступных акалічнасцях: хвароба, прызыў у РСЧА, выбары на грамадскую пасаду, якая патрабуе адрыву ад гаспадаркі, удовы з малымі дзецьмі на ўвесь час данага становішча гаспадаркі, а таксама гаспадаркі, члены якіх адыходзяць на сезонную работу ў парадку арганізаванага набору рабочай сілы, а гаспадарка з гэтай прычыны ўжывае на перыяд адыходу на сезонную работу наёмную рабочую сілу не больш аднаго рабочага;

Здача гаспадаркамі рабочых і служачых у наём асобных будынкаў ці зусім абасобленых памяшканняў над прадпрыемствы прыватным асобам не з'яўляецца адзнакай для абкладання гаспадаркі ў індывідуальным парадку, хоць сума атрыманай арэнднай платы і перавышае 400 руб. у год;

к) калі члены гаспадаркі займаюцца ліхвярствам (пазычанне грошай ці рэчаў на процанты або адработак) ці маюць іншыя непрацоўныя даходы, у тым ліку служыцелі рэлігійных культаў;

л) калі гаспадарка арандуе вадаёмы для рыбнай лоўлі;

м) калі ў гаспадарцы ёсць даходы ад эксплаатацыі ўласнай ці арандаванай лайбы і атрымліваемы за год даход перавышае 200 руб.;

н) калі гаспадарка бярэ на пашу за плату чужую жывёлу і атрыманая за гэта плата перавышае за год 200 руб.

12. Усе гаспадаркі, якія абкладаюцца сельскагаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку, плацяць усе 100 проц. падатку ў 10-дзенны тэрмін пасля перадачы плацежнага паведамлення па сельскагаспадарчаму падатку і не карыстаюцца ніякімі ільготамі па падатку.

13. Пры сельскіх советах арганізуюцца сельскія падатковыя камісіі ў наступным складзе: старшыні камісіі — старшыня сельскага совета і членаў камісіі—старшыня фінансавай секцыі сельскага совета, старшыня зямельнай секцыі сельскага совета, прадстаўнік перадавога калгаса, два ўдарнікі - калгаснікі і адзін працоўны аднаасобнік, які акуратна выконвае свае абавязацельствы перад дзяржавай.

Персанальны склад сельскіх падатковых камісій зацвярджаецца раённым выканаўчым камітэтам.

14. На сельскія падатковыя камісіі ўскладаецца:

а) удзел ва ўчоце аб'ектаў абкладання па гаспадарках калгаснікаў і аднаасобнікаў;

б) папярэдні разгляд спісаў незаможных гаспадарак калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў, якія асlabaняюцца ад сельскагаспадарчага падатку;

в) папярэдняе вызначэнне размераў неземляробчых заработкаў платнікаў;

г) папярэдняе вызначэнне размеру даходу аднаасобных гаспадарак ад продажу сельскагаспадарчых прадуктаў на рынку;

...дакання спісаў гаспадарак, якія злосна не выконваюць даных ім планаў пасеву і абавязковых паставак сельскагаспадарчай прадукцыі дзяржаве;

з) разгляд і вырашэнне заяў і скаргаў платнікаў па сельскагаспадарчаму падатку.

17. Прапанаваць усім раённым выканаўчым камітэтам, Віцебскаму і Гомельскаму гарадскім советам не пазней 5 чэрвеня 1935 года ўстанавіць і апублікаваць:

а) пагектарныя стаўкі падатку для калгасаў, стаўкі падатку для калгаснікаў і нормы даходнасці для аднаасобных гаспадарак;

б) проценты абкладання па асобных сельскіх советах даходаў аднаасобных гаспадарак ад продажу сельскагаспадарчых прадуктаў на рынку;

в) па раёнах, на тэрыторыі якіх ёсць гарады і паселішчы гарадскога тыпу, апрача гэтага ўстанавіць і апублікаваць парадак абкладання сельскагаспадарчым падаткам грамадзян, якія займаюцца сельскай гаспадаркай на гарадскіх землях, прычым прадугледзець, што тыя з грамадзян, якія абкладаюцца сельскагаспадарчым падаткам, павінны выплачваць яго па даходах ад сельскай гаспадаркі, а таксама ад неземляробчых заработкаў.

18. Налічэнне абкладаемага даходу і акладаў сельскагаспадарчага падатку, складанне і ўручэнне платнікам плацёжных паведамленняў ускладаецца на раённыя выканаўчыя камітэты, Віцебскі і Гомельскі гарадскія советы.

Налічэнне даходаў і падатку павінна быць арганізавана такім чынам, каб усе плацежныя паведамленні калгасам былі ўручаны не пазней 15 ліпеня, а калгаснікам і аднаасобным гаспадаркам —не пазней 1 жніўня 1935 года.

19. Абавязаць раённыя выканаўчыя камітэты, гарадскія і сельскія советы:

а) правесці масавую работу па растлумачэнню насельніцтву закона аб сельскагаспадарчым падатку і асабліва ільгот, устаноўленых законам для рабочых, калгасаў, калгаснікаў і працоўных аднаасобных гаспадарак, а таксама дэтальна праінструктаваць усіх работнікаў, якія праводзяць сельскагаспадарчы падатак, аб парадку практычнага яго праводзення;

б) прыняць меры да поўнага выяўлення абкладаемых сельскагаспадарчым падаткам аб'ектаў, асабліва жывёлы, а таксама гаспадарак і забяспечыць поўнае паступленне падатку ва ўстаноўленыя тэрміны;

Працяг гл. на 3 стар.

АБ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫМ ПАДАТКУ НА 1935 год

(Канец пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Савета Народных Камісараў БССР).

в) забяспечыць поўную і своечасовую дачу ільгот, прадугледжаных законам аб сельскагаспадарчым падатку;

г) забяспечыць поўнае выяўленне ўсіх кулацкіх гаспадарак, абкладанне іх у індывідуальным парадку, спагнанне належачага з іх падатку поўнасцю і ў тэрмін, не дапускаючы разам з гэтым абкладання ў індывідуальным парадку працоўных гаспадарак;

[…] весці рашучую барацьбу з утойшчыкамі аб'ектаў абкладання, і з усякімі скрыўленнямі пры правядзенні падатку.

20. Даручыць Народнаму камісарыяту фінансаў у 5-дзенны тэрмін выдаць інструкцыю аб парадку ажыццяўлення закона аб сельскагаспадарчым падатку.

21. З выданнем гэтай пастановы скасаваць пастанову ЦВК і СНК БССР ад 5 чэрвеня, 8 ліпеня і 19 верасня 1934 г. «Аб сельскагаспадарчым падатку на 1934 г.» (З. З. БССР 1934 г. № 23 паст. 115, № 29 паст. 143, № 37 паст. 183).

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД

Ч. в. а. сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
Е. ЖУКОВІЧ

1 чэрвеня 1935 г.
г. Менск.

Аб самаабкладанні сельскага насельніцтва на 1935 г.

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Савета Народных Камісараў БССР

У адпаведнасці з пастановай ЦВК і СНК СССР ад 31 мая 1935 г. «Аб самаабкладанні на 1935 г.» («Известия ЦИК СССР и ВЦИК» № 127) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

Працягнуць на 1935 г. дзеянне пастановы ЦВК і СНК БССР ад 5 чэрвеня 1934 г. «Аб самаабкладанні сельскага насельніцтва на 1934 г.» (З. З. БССР 1934 г. № 23 паст. 116).

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД

Ч. в. а. сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
Е. ЖУКОВІЧ

1 чэрвеня 1935 г.

КАНДЫДАТЫ НА ПРАВА ПАДПІСАЦЬ РАПАРТ НАШАМУ ВЯЛІКАМУ ПРАВАДЫРУ ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

Тысячы брыгад калгасаў і сельсоветаў уключыліся ў спаборніцтва калгасных брыгад, трактарных атрадаў, у паход імя тав. ГІКАЛО за лён. З кожным днём множацца рады барацьбітоў за права рапартаваць таварышу СТАЛІНУ. Па прадстаўленню райкомаў партыі і райвыканкомаў заносім у спіс кандыдатаў наступных таварышоў:

СЛУЦКІ РАЁН.

64. **Башура Мікола.** Брыгадзір паляводчай брыгады калгаса «Савецкая Беларусь». Брыгадзірам працуе 4 гады. Брыгада скончыла сяўбу ільну 18 красавіка. Заключаны індывідуальныя дагаворы на лепшае правядзенне другога туру паходу за лён імя т. **Гікало.**

65. **Бруй Якаў.** Старшыня калгаса імя Сталіна, Серадніkоўскага сельсовета. Беспартыйны. Калгас 22 красавіка высокаякасна […]

СТЫЛЬ „РАБОТЫ“ ІВАНОВАЙ

У пачатку 1935 года ў Дрысенскі раён прыбыў на работу ў якасці старшага заатэхніка райземаддзела камсамолец Калупаеў.

Малады спецыяліст, які марыў разгарнуць работу, набрацца вопыту непасрэдна на вытворчасці, вельмі хутка прымушан быў расчаравацца.

Пачалося вось з чаго.

Калупаеў абследаваў свінагадоўчую ферму калгаса «Окцябр», Прудзінкаўскага сельсовета, і выявіў, што ферма знаходзіцца ў дрэнным становішчы, адыход маладняка дасягае 40 проц.

Калі аб выніках абследвання даведалася загадчык сектара жывёлагадоўлі тав. **Іванова,** непасрэдны начальнік Калупаева, яна падняла лямант:

«Ты ганьбіш наш раён, гэта-ж ферма фігуруе ў БССР як лепшая».

Грозная загадчыца патрабавала ад заатэхніка перарабіць сваё заключэнне і паказаць, што ферма добрая.

З гэтага дня Іванова пачынае сістэматычна здзеквацца над маладым заатэхнікам, на кожным кроку падрываць яго аўтарытэт.

Калупаеў выклікаў участковага заатэхніка Вертунову і даў ёй заданне выехаць у раённую калгасную школу і прачытаць там курс лекцый па жывёлагадоўлі. Пры гэтым ён дэтальна распрацаваў з ёю план вучобы.

На заўтра-ж Іванова адмяняе распараджэнне Калупаева і пасылае ў школу другога заатэхніка, які менш падыходзіць для гэтай справы.

У часе падрыхтоўкі да злучной Калупаеў сумесна з тэхнікам па конегадоўлі Лейкіндам напісаў пісьмо калгасам. У пісьме спецыялісты ўказвалі, як трэба правесці злучную, да якога племяннога пункта прымацоўваецца той ці іншы калгас. Калі гэта пісьмо далі на подпіс Івановай, яна раскрычалася:

«Не буду падпісваць усякае глупства».

Прайшло два тыдні і Іванова змяніла гнеў на міласць і падпісала пісьмо без усякіх змен.

У раён прыбыў ветурач **Пакішаў,** чалавек з вышэйшай асветай. Гэтага спецыяліста Іванова ператварыла ў хлопчыка на пабягушках.

Малюнак Я. КАШКЕЛЯ.

Пісьмо сям'і Марусі Дзмітрыевай*)

Не стала нашай роднай, дарагой Марусі. А яшчэ не так даўно яна пісала нам: «Вось ужо два месяцы я мабілізавана на правядзенне выбараў у советы і працую членам райвыбаркома. Мяне выбралі членам Моссовета, а цяпер усе дражняць — «гаспадыня горада».

Так, наша маладая Маруся была «гаспадыняй горада», гаспадаром вялікай сталіцы свету — Масквы. Яна нам радасна пісала аб маскоўскім метрапалітэне. «Мне пашчасцілася бачыць адно з велізарнейшых дасягненняў будоўлі працоўных — метрапалітэн, — пісала зусім нядаўна Маруся.—Ах, якая прыгожасць! Я прабыла там гадзіну і абсалютна не адчувала, што я пад зямлёй — усё так дзіўносна зроблена».

Раптоўная смерць абарвала 47 жыццяў. Няма нашай маладой, квітнеючай, поўнай багатых перспектыў Марусі. Цяжкая страта для сям'і, для тых, хто блізка ведаў яе. З бядняцкай сям'і, яна дабілася таго, да чаго імкнулася. Яна жадала стаць лётчыкам. А каму ў нашай краіне немагчыма ажыццявіць свае жаданні?! Маруся скончыла школу пілотаў; яна стала кваліфікаванай работніцай, слесарам-матарыстам, ударніцай ЦАГІ.

Перанесці яе смерць для нас было-б немагчыма. Але наш родны, дарагі таварыш **Сталін** навучыў нас і радасць і часовы смутак дзяліць заўсёды сумесна з усёй краінай. Таму наша першае слова падзякі ад усёй сям'і трагічна загінуўшай пры катастрофе самалёта «Максім Горкі» Марусі Дзмітрыевай накіравана да Вас, наш любы, наш родны, заўсёды з намі ў гадзіны радасці і смутку, таварыш **Сталін!** Мы з вялікім хваляваннем чыталі спачуванне, падпісанае Вамі, таварыш **Сталін,** сумесна з тт. **Молатавым і Калініным.**

Дзе, у якой краіне так высока цэніцца чалавек, як у нашай; дзе, у якой краіне правадыры партыі і ўрада дзеляць з працоўнымі наш раптоўны смутак. Дзе, у якой краіне дзеці з бядняцкай сям'і могуць расці пілотамі, аграномамі, інжынерамі, парашутыстамі?

Брат Марусі Ціхан працуе аграномам. Другі брат Васіль — калгаснік-ударнік і парашутыст, сястра Зіна канчае гомельскі хіміка-тэхналагічны тэхнікум, дзесяцігадовы пляменнік Анатолі за добрую мадэль планера атрымаў прэмію. Хлопчык ужо зараз упэўнены ў тым, што ў будучым ён ста[…]сіі! У 1915 годзе наш Ціхан працаваў на Далёкім Усходзе на шахце ўласнікаў сучанскіх каменавугольных капальняў.

Аднойчы, апускаючыся ў шахту на глыбіню 100 метраў, Ціхан адарваўся і праляцеў па ствалу шахты метраў пяць. Толькі шчаслівая выпадковасць выратавала яму жыццё: ён ухапіўся за рэйку і затрымаўся. На дно шахты ўпала толькі лямпка, якая разбілася. За гэта з Ціхана вылічылі з зарплаты 3 руб. 50 кап. Яго заработак не перавышаў 1 руб. у дзень. Для шахтаўласнікаў жыццё рабочага — нішто, а вось лямпка — яна грошы каштуе...

Не варта было-б аб гэтым гаварыць зараз, але і не ўспомніць пра мінулае таксама не можам.

Марусі Дзмітрыевай няма, але ў горадзе Чэрыкаве, дзе яна расла, ёсць вуліца, якая зараз названа яе імем. На рабочае месца Марусі і месца ўсіх загінуўшых пры катастрофе самалёта «Максім Горкі» прыдуць сотні лепшых дачок і сыноў нашай радзімы будаваць новыя самалёты-гіганты.

Усёй сям'ёй мы ўносім ў фонд будаўніцтва самалётаў-гігантаў 500 руб., а наш Анатолі з грошай, якія ён сабраў, уносіць 15 руб.

Сям'я Дзмітрыевых:
Маці […] Цімафееўна ДЗМІ[…]

*) Гэты ліст прысланы ў «Звязду» з Чэрыкава сям'ёй загінуўшай у часе катастрофы самалёта «Максім Горкі» ўдарніцы ЦАГІ — слесара-[…]

ЦВЁРДАЛОБЫ СТАРШЫНЯ РВК

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКАЎ).

Калгаснікі калгаса «Дняпроўская комуна», Лоеўскага раёна, прадалі дзяржаве свае лішкі— 43,7 тоны хлеба і першымі ў раёне здалі яго на пункт «Заготзярно». На гэты прададзены хлеб калгаснікі аднагалосна пастанавілі набыць для калгаса аўтамашыну. РК КП(б)Б і РВК нашу ініцыятыву падтрымалі.

І вось у маі гэтага года прышло паведамленне, што з Масквы адгрузілі на адрас нашага калгаса аўтамашыну.

Але чамусьці прэзідыум РВК адмяніў сваё ранейшае рашэнне і перадаў машыну калгасу «Гомельскі пролетарый», а нам параілі атрымаць за квіткі другія тавары.

Калгас «Гомельскі пролетарый» дзяржаве прадаў усяго 17 тон хлеба, мае лішнюю цяглавую сілу і на гэтай машыне арганізаваў перавозку пасажыраў Лоеў—Рэчыца. У той-жа час наш калгас наймае дзесяткі падвод на адвозку прадукцыі для крахмальнага завода.

Праўленне нашага калгаса абскардзіла пастанову прэзідыума РВК у Соўнарком БССР, які прапанаваў РВК адмяніць сваё рашэнне і аддаць машыну нам. І калі пасля гэтага мы звярнуліся да старшыні РВК Новікава па гэтаму пытанню, ён адказаў: «Мы рашэнні выносім адзін раз, адмяняць яго не будзем. Машына павінна застацца ў таго, хто яе атрымаў, а старшыні калгаса не трэба без майго дазволу ездзіць і скардзіцца ў Соўнаркоме».

Такі «адказ» атрымаў калгас ад свайго старшыні РВК.

Калгаснікі калгаса «Дняпроўская комуна»: ГРАЛЬ, ІВАХНЕНКА, ПРЫМАЧЭНКА, ЦЯРЭШЧАНКА, МАРЧАНКА і інш. Усяго 24 подпісы.

—о—

ПАСТАНОВА СХОДА КАЛГАСНІКАЎ НЕ ВЫКАНАНА

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА).

Некалькі месяцаў таму назад агульны сход калгаснікаў калгаса «Іскра», Неклюдаўскага сельсовета (Талачынскі раён), вынес пастанову адкрыць дзіцячыя яслі.

Аднак, прайшло ўжо шмат ча[…]

На ўсіх брыгадах разгорнута масавая работа на лепшае правядзенне другога туру. У калгасе рэгулярна выходзяць насценгазеты.

БАГУШЭЎСКІ РАЁН.

66. **СЕМЯНКОЎ Е. І.** Старшыня калгаса **імя Сталіна**, Машканскага сельсовета. Сяўба яравых на плошчы ў 550 гектараў закончана калгасам 25 красавіка, сяўба 60 гектараў ільну—12 красавіка. Сяўба праведзена высокаякасна, лён пасеян па лепшых папярэдніках—канюшынішчы і цаліне. Зараз у калгасе добра наладжан догляд пасеваў, прапалата ўжо 11 гектараў ільну. У калгасе тры фермы—малочная, свінагадоўчая і конегадоўчая. Увесь прыплод гэтага года (цялят 73, парасят 42, жарабят 18) захован і знаходзіцца ў добрым стане.

67. **ПАХОМЕНКА Е.** Намеснік старшыні па ільну ў калгасе **«Пабеда»**, Старабабыльскага сельсовета, арганізавала спаборніцтва ў брыгадах і звеннях на лепшую апрацоўку глебы пад лён, пасеў зроблен лепшым, добра ачышчаным насеннем. Сяўбу яравых на плошчы 402 гектары, у тым ліку 100 гект. ільну, калгас правёў высокаякасна да 25 красавіка.

68. **ЛІТАСКЕВІЧ П.** Брыгадзір калгаса **імя Варашылава**, Какоўчынскага сельсовета. Сяўбу на плошчы ў 169 гектараў брыгада правяла па добра апрацаванай глебе (уся плошча ўзарана два разы). Коні брыгады пасля сяўбы ў сярэдняй і вышэй сярэдняй упітанасці. Скончыўшы сяўбу, брыгада аказала соцыялістычную ўзаемадапамогу суседняму калгасу «Застадолле».

КРУПСКІ РАЁН:

69. **ГРЫШЧАНКОЎ З.** Старшыня Крупскага сельсовета, адным з першых і высокаякасна выканаў план веснавой сяўбы пры захаванні ўсіх аграправіл. Сельсовет поўнасцю выканаў план радковай сяўбы і тымае пераходны сцяг РВК.

70. **СНІГІР А.** Старшыня калгаса «Пабеда», Бобрскага сельсовета. План сяўбы выканан на 105 проц. па добра апрацаванай глебе, лён пасеян па лепшых папярэдніках. Калгасу прысуджан пераходны сцяг РК КП(б)Б.

БЯЗДЫМНЫЯ ІЛЬНОСУШЫЛКІ

Яшчэ ў мінулым годзе многія калгасы Сенненскага раёна прыстасавалі ёўні для бяздымнай сушкі ільну. Сёлета будаўніцтва новых і пераабсталяванне старых сушылак разгортваецца шырэй. Бяздымная сушка ільну значна павышае якасць валакна. Апрача таго, печкі з комінам змяншаюць небяспеку ўзнікнення пажараў.

Прыстасаванне існуючых сушылак да бяздымнага абагравання зусім нескладанае. У звычайнай ёўні будуецца такая-ж, як і ў дымных сушылках печка. Наверсе печкі робяцца паясы (звод) з цэглы, на якія накладваецца камяне.

Над зводам робіцца каптур з комінам. У коміне прыладжваецца засоўная юшка, а ў каптуры—душнік з дзверцамі. З другога боку печкі пакідаецца тры незамураваныя люкі для роўнамернага распаўсюджвання цяпла.

Такая печка дае поўную магчымасць сушыльшчыку па свайму жаданню рэгуляваць цеплыню ў сушылцы. Горача становіцца, тэмпература перавышае ўстаноўленую норму—адкрываецца юшка; зніжаецца тэмпература—юшка закрываецца. Тут можна дакладна рэгуляваць тэмпературу па градусніку.

Вось што расказвае аб бяздымнай сушцы ільну інспектар па якасці калгаса **«Чырвоны пуцілавец»**, Сенненскага раёна, **Шупеня Сяргей:**

— Пры сушцы трасты ў бяздымнай сушылцы валакно не мяняе колеру, не падапраўае, робіцца мякка-маслянiстым, павялічваецца нумарнасць.

Ад дыму-ж лён змяняе колер, робіцца больш скорсткім, а вільготная траста можа падапрэць.

У гэтым калгасе ўжо трэці год сушыцца лён у бяздымных сушылках. Сёлета будуецца новы мяльна-сушыльны пункт. На канцах вялікага току ставяцца дзве сушылкі даўжынёй 10 метраў, шырынёй 7 і вышынёй 3 метра. Траста для сушкі будзе насаджвацца ў два ярусы. Гэта вельмі важна. На ніжнім ярусе траста будзе падсыхаць, на верхнім—канчаткова сохнуць. Прапускная здольнасць сушылкі—2 тоны за 6 гадзін.

На таку паміж сушылкамі ўстанаўляецца 6-парвальная мялка. Каля току будуецца навес для прыводу. На будаўніцтве штодзённа працуе 10 чалавек. Будаўніцтва бяздымных ільносушылак трэба пачаць у кожным ільнаводчым калгасе.

М. РАШЫЦКІ.

У мінулым годзе Наркамзем адпусціў 2 тыс. руб. на куплю каня для зоатэхнікаў. Сродкі асталіся нескарыстанымі. Зоатэхнікі і па сёнешні дзень ходзяць пехатою з калгаса ў калгас.

Нядаўна ўсе маладыя спецыялісты сектара жывёлагадоўлі падалі заяву ў Наркамзем аб пераводзе іх у другі раён.

Грубасць, самадурства, зажым самакрытыкі—вось стыль работы Івановай.

Мы лічым, што Наркамзем і райком партыі павінны, нарэшце, ўмяшацца ў гэту справу і стварыць нармальныя ўмовы для плядатворнай работы маладых спецыялістаў.

А. ШАПІРА.

Раённыя арганізацыі Чэрыкава выдалі сям'і Марусі Дзмітрыевай дапамогу ў 200 руб. і назвалі вуліцу яе імем. З Масквы на адрас сям'і прыбылі 2.000 рублёў страхоўкі. Сям'я Дзмітрыевай у хуткім часе атрымае 10.000 рублёў, якія згодна рашэння ўрада, выдаюцца ўсім сем'ям загінуўшых у часе катастрофы самалёта «Максім Горкі».

...не пілотам. «Я—гаворыць Анатолі,—стану лётчыкам, замяню загінуўшую цёцю Марусю».

І ў гэтым пісьме нам хочацца некалькімі радкамі прыпомніць пра наша абяздоленае мінулае жыццё. Як танна цанілася жыццё чалавека ў былой царскай Ра...

...ТРЫЕВА (73 гады), сыны: Ціхан Фёдаравіч і Васіль Фёдаравіч **ДЗМІТРЫЕВЫ**, дачка Фрося Фёдараўна **ГАЛАВЕНКА**, швагер Пятро **ГАЛАВЕНКА**, сын Фросі—Анатолі **ГАЛАВЕНКА.**

Чэрыкаў.

НА БЯГУЧЫМ РАХУНКУ ДЗЯРЖБАНКА

Учора на рахунак пабудовы самалётаў-гігантаў у Беларускую кантору Дзяржбанка паступіла 51.886 руб. 93 кап.

Ад працоўных **Оршы** атрымана 17.069 руб., Бабруйска — 4.800 руб., **Пухавіч** — 3.389, **Старых Дарог** — —1. 870, **Прапойску**—1.216 руб., **Клічава** — 1152 руб., м. **Круглае** — 1.109 руб., **Смілавіч** — 1.063 руб.

Па **Менску** ўчора ўнеслі Белкаапромсовет 596 руб., Белмастак — 390 руб., гужпарк — 304 руб., інстытут соц. аховы здароўя — 336 руб., Цэнтральны дом Чырвонай арміі — 676 руб., партыйна-вучэбны гарадок — 468 руб., адміністрацыйна-гаспадарчы аддзел — 968 руб., аўтадарожны рабфак — 214 руб., Галоўдартранс — 933 руб., мікрабіялагічны інстытут — 843 руб., 1-я рабочая больніца—417 руб., ЦК «Чырвонага крыжа» — 443 руб., інстытут народнай гаспадаркі — 441 руб., Белаптэкакіраўніцтва — 854 руб., мясцком беларускай канторы Дзяржбанка — 339 руб., студэнты курсаў марксізма—385 руб. і інш.

Усяго на ўчарашні дзень паступіла 271.196 руб.

ТЭХНІЧНАЕ НАРМАВАННЕ--НА НОВУЮ СТУПЕНЬ

Тав. Орджанікідзе ў сваёй выдатнай прамове 12 мая на совеце пры наркоме цяжкой прамысловасці падвергнуў жорсткай крытыцы становішча тэхнармавання на нашых заводах. «Я лічу,—сказаў камандарм цяжкой прамысловасці,—што тэхнічна ўгрунтаваных норм у нас няма, і тое, што вы называеце «тэхнічна ўгрунтаванай нормай» — гэта не рух наперад, а гэта ёсць, у лепшым выпадку, адлюстраванне таго, наколькі мы сёння асвоілі даны агрэгат, а ў горшым выпадку —гэта ўчарашні дзень».

Нават на вядучых прадпрыемствах БССР шырокае распаўсюджванне маюць яшчэ вопытныя статыстычныя нормы і нормы «на вока», якія арыентуюцца на «ўчарашні дзень». Так, на Белэнергакамбінаце з агульнага ліку 1036 дзейных норм такіх вопытна-статыстычных норм 1032. На Менскім заводзе імя Кірава сумарных, вопытных і статыстычных норм—95 проц., на заводзе імя Варашылава—66,5 проц. агульнага ліку дзейных норм. Або ўзяць хоць-бы віцебскую акулярную фабрыку, якая па сваіх афіцыяльных справаздачных даных мела ў 1934 г. 95 проц. «тэхнічна ўгрунтаваных норм», а разам з тым, як паказаў аналіз становішча тэхнармавання на гэтай фабрыцы, 10 проц. усіх норм лёгка перавыконваліся звыш чым на 120 проц. Гэта з усёй відавочнасцю даказвае, што акулярная фабрыка, устанаўляючы свае «тэхнічна ўгрунтаваныя нормы», не выяўляла ўсіх рэзерваў абсталявання

Адсутнічаюць на большасці нашых прадпрыемстваў так званыя інструктажныя нормы, г. зн. нормы, паказваючыя рабочаму пры дапамозе спецыяльна распрацаваных інструкцыйных карт не толькі, **колькі** ён павінен выпрацаваць, але і **як,** якімі прыёмамі, пры якім рэжыме варштата і ў якой паслядоўнасці ён павінен працаваць, каб даць найлепшыя рэзультаты па прадукцыйнасці і па якасці.

**

На асобных прадпрыемствах да гэтага часу назіраецца дробнасць і мноства норм і расцэнак, прыводзячыя да таго, што рабочы не ведае свайго задання па выпрацоўцы і не ў стане падлічыць свой заработак. Нават на перадавым менскім заводзе імя Варашылава, на якім штат нарміроўшчыкаў 15 чалавек, дзейнічае 16.096 норм. Колькасць дзеючых норм па ўкладцы і пагрузцы пілаdensматэрыялаў на Бабруйскім лесакамбінаце можа быць скарочана ў 4 з палавай раза, пры адначасовым росце прадукцыйнасці працы на 21 проц.

У канцы мінулага года Белметалатрэст правёў улік заводскіх работнікаў па тэхнічнаму нармаванню. Усяго было ўлічана 62 чал. З іх: інжынераў 1, тэхнікаў 19, скончыўшых курсы ТНБ 21, астатнія 21—практыкі без усякай спецыяльнай асветы. У выніку няўвагі дырэктароў да гэтага адказнейшага ўчастка работы, няўменне стварыць на ім падыходзячыя ўмовы, цякучасць кадраў нарміроўшчыкаў велізарная. З улічаных 62 чалавек 36 маюць стаж нарміровачнай работы менш двух гадоў, а з гэтых 36 чалавек—27 менш аднаго года.

Гаспадарнікі і інжынерна-тэхнічны персанал у большасці сваёй зусім недастаткова ўладае методыкай тэхнармавання. Нашы ВНУ і індустрыяльныя тэхнікумы аддаюць пастаноўцы курсу тэхнармавання недапушчальна мала ўвагі. А існуе-ж спецыяльны загад т. **Орджанікідзе** аб арганізацыі кафедр тэхнічнага нармавання ва ўсіх ВТНУ цяжкой прамысловасці. Беларускі інстытут народнай гаспадаркі з мінулага года зусім выключыў гэтыя дысцыпліны з сваіх навучальных праграм. Яго прыкладу, па незразумелых прычынах, наследваў хіміка-тэхналагічны факультэт Беларускага політэхнічнага інстытута. Тарфяны факультэт за пяць гадоў навучання дае будучаму інжынеру 30 гадзін курсу тэхнармавання, у той час, як іменна ў тарфяной прамысловасці для інжынера-нарміроўшчыка літаральна непачаты край работы. Зусім недастаткова адлюстравана тэхнічнае нармаванне і ў навучальных планах Беларускага інстытута павышэння кваліфікацыі гаспадарнікаў.

Нарэшце, нельга не адзначыць, што і ў навучальных планах вытворча-тэхнічных курсаў для майстроў і цэхавага тэхперсаналу, створаных на радзе нашых прадпрыемстваў, гэта дысцыпліна як правіла адсутнічае. У рэзультаце —дырэктар завода, начальнік цэха практычна не ўладаюць такім магутным вагаром правільнай арганізацыі працы і зарплаты, якім з'яўляецца і павінна з'яўляцца тэхнармаванне.

**

Асобна трэба выдзеліць задачу далейшай барацьбы за ўшчыльненне рабочага дня, за дапамогу рабочаму ў справе поўнай загрузкі яго рабочага часу. Па фатаграфіях, праведзеных у сярэдзіне мая Інстытутам працы на менскім заводзе імя Молатава, рабочы дзень на радзе ўчасткаў можа быць ушчыльнены на 16—20 проц. На асобных работах на фабрыцы «Дзвіна», у Віцебску, ушчыльненасць рабочага дня складае толькі 63 проц., на фанерным заводзе «Везувій», у Нова-Беліцы— толькі 70 проц. і т. д. Гэта сведчыць аб вельмі дрэннай арганізацыі працы кіраўніцтва на прадпрыемстве. «Кіраваць прадпрыемствам—гэта значыць так арганізаваць рабочы час, каб рабочыя гадзіны, якія рабочы працуе на заводзе, расходваліся прадукцыйна, каб яны не траціліся марна» **(Орджанікідзе).**

Трэба памятаць, што адна мінута рабочага часу на ўсіх прадпрыемствах БССР на працягу года абыходзіцца нам у 2 мільёны. **Лічба варта таго, каб біцца за кожную мінуту далейшага ўшчыльнення рабочага дня.**

Памятаючы, што «кадры вырашаюць усё», апіраючыся на лепшых ударнікаў, ствараючы групы садзейнасці тэхнармаванню з лепшых рабочых-выдатнікаў, мы зможам падняць работу ў галіне тэхнармавання і арганізацыі працы на новую ступень.

І. АДАМ.

Э. КАРОН.

...а нават не вызначылі памяшкання для іх.

А між тым у калгасе жанчыны не выходзяць на работу, бо няма на каго дзяцей пакінуць.

Праўленне калгаса павінна выканаць пастанову агульнага схода калгаснікаў.

БУЛЫГА.

—о—

Па слядах выступленняў „Звязды“

*

„АШУКВАЮЦЬ ПАКУПНІКОЎ“

Пад гэтым загалоўкам у «Звяздзе» быў змешчан матэрыял, што загадчык Менскай базы Дзяржсортфонда тав. Зевін на адпускаемае насенне незаконна ўключае працэнтныя надбаўкі.

Кіраўнік канторы Дзяржсортфонда т. Мартынсон паведамляе, што факты, указаныя ў заметцы, поўнасцю пацвердзіліся. З пакупнікамі насення і мяшка-тары зроблен перараэлік і грошы, якія незаконна ўзяты з пакупнікоў, вернуты ім назад.

„ЗА ШЫРМАЙ АБ'ЕКТЫЎНЫХ ПРЫЧЫН“

12 мая ў заметцы пад гэтым загалоўкам «Звязда» пісала, што торфзавод «Дукоры» выконвае план толькі на 89 проц., на заводзе не хапае рабочай сілы, кіраўніцтва завода спадзявалася на самацёк, адсутнічала палітычна-масавая работа сярод тарфянікаў.

Рудзенскі райком партыі, разгледзеўшы гэты матэрыял, паведамляе, што зараз становішча па заводзе значна палепшылася, план здабычы торфу перавыконваецца.

„У ЛЕЛЬЧЫЦАХ НЕ РЭАГУЮЦЬ НА ПІСЬМЫ РАБСЕЛЬКОРАЎ“

Пад такім загалоўкам у «Звяздзе» ад 8 студзеня было змешчана пісьмо тав. Крушынскага, што арганізацыі Лельчыцкага раёна не рэагуюць на пісьмы рабсселькораў і ігнаруюць сігналы друку.

Сакратар Лельчыцкага РК КП(б)Б паведамляе, што факты поўнасцю пацвердзіліся. Гэтае пытанне абмяркоўвалася на бюро РК КП(б)Б. Загадчыкі аддзелаў РВК і раённых устаноў папярэджаны, што у выпадку паўтарэння падобных фактаў да іх будуць прыняты больш суровыя партыйныя спагнанні.

НОВЫЯ ВЫМЫСЛЫ „НІЦІ-НІЦІ“

ТОКІО, 29 мая. (БЕЛТА). Газета «Ніці-ніці» друкуе паведамленне свайго цыцыкарскага карэспандэнта, у якім, між іншым, гаворыцца, нібыта совецкі ўрад перадаў пад кантроль арміі ўсе фабрыкі, соўгасы і рэсурсы Сібіры, прычым прыкамандыраваныя да фабрык камандзіры сочаць за вырабам і захоўваннем узбраення. З моманту перадачы КУЧ—сцвярджае далей карэспандэнт—«совецкія ўлады арганізавалі ў Знешняй Манголіі кавалерыйскі корпус і на сродкі, атрыманыя ад продажу КУЧ, будуюць чыгункі паміж Сібір'ю і Знешняй Манголіяй. У прыватнасці, прадаўжаецца пачатае ўжо ў студзені гэтага года будаўніцтва чыгункі Чыта—Улан Батор».

Чыцінскі гарнізон—паведамляе карэспандэнт — «камандыраваў у Знешнюю Манголію 500 чырвоных камандзіраў і чырвонаармейцаў, многа былых служачых КУЧ і тры тысячы рабочых».

У заключэнне карэспандэнт заяўляе, што СССР «будуе таксама новую чыгунку ў Сіньцзяне».

***

«Правда», каментуючы паведамленне «Ніці-ніці», піша:

— Небезвядомы барон хлуснік Мюнхгаўзен ніколі не быў у Японіі. Не прышлося яму пабываць і ў Манчжоу-Го. Аднак, палкіх прыхільнікаў нестрыманай хлусні ў стылі барона Мюнхгаўзена і ў Японіі,і ў Манчжоу-Го вялікае мноства.

Трудна без смеху чытаць новую, «толькі што» спечаную ўтку такійскай газеты «Ніці-ніці». Газета прабуе з сур'ёзным выглядам выдаць найбезграматнейшую брахню свайго «цыцыкарскага» карэспандэнта за сапраўднасць. У першых-жа радках тэлеграмы карэспандэнт «Ніці-ніці» выявіў усю сваю палітычную тупасць, сцвярджаючы, што «пад кантроль арміі пераданы ўсе фабрыкі, соўгасы і рэсурсы Сібіры». Камандзіры і байцы нашай праслаўленай у баях гераічнай Чырвонай арміі заняты, да ведама «Ніці-ніці», сваім непасрэдным і ганаровым абавязкам — нястомна і пільна ахоўваць цэласнасць граніц Совецкага Саюза ад сяброў «цыцыкарскага» карэспандэнта.

І ўжо відавочным глупствам гучыць сцвярджэнне карэспандэнта «Ніці-ніці» аб «камандыроўцы» ў межы Мангольскай народнай рэспублікі чырвоных камандзіраў. Народная рэспубліка, уключаная ў планы японскіх «вялікіх заваяванняў», з'яўляецца бяльмом на вачах «цыцыкарскага» кулінара і яго сяброў. Ніводнага совецкага чырвонаармейца на тэрыторыі гэтай рэспублікі няма і не было. Усе гэтыя вымыслы трэба аднесці за кошт хворай фантазіі інспіратараў «Ніці-ніці».

Ці варта гаварыць аб тым, што ніякіх чыгунак Совецкі Саюз не будуе ні ў Мангольскай народнай рэспубліцы, ні тым больш у Сіньцзяне. Совецкі Саюз па горла заняты будаўніцтвам неабходных яму чыгунак на сваёй уласнай тэрыторыі.

Усё паведамленне «цыцыкарскага» карэспандэнта газеты «Ніці-ніці ад пачатку да канца з'яўляецца бяздарнай, к таму-ж бязглуздай антысовецкай хлуснёй. Рэдакцыя «Ніці-ніці», друкуючы гэта паведамленне, як відаць, выходзіла з вядомай прыказкі: «Ілгаць— не мякіну жаваць, не падавішся».

Японскі ультыматум Унутранай Манголіі

ШАНХАЙ, 1 чэрвеня. **(Інф. «Праўды»).** Японскія ўлады прад'явілі ультыматум мангольскаму палітычнаму совету (Унутраная Манголія—правінцыя Кітая). Ультыматум уключае наступныя патрабаванні: 1) дазвол адкрыць у Бейзінмяо, у ста мілях на поўнач ад Даланора, аддзяленне бюро Квантунскай арміі; 2) перанясенне сталіцы Унутранай Манголіі ў Бейзінмяо; 3) дазвол пабудаваць у Даланоры аэрадром і радыёстанцыю.

Гартман.

Суд „міласцівы пravы“

ВАРШАВА, 1 чэрвеня. (БЕЛТА). Акруговы суд у Новым Сончы (Кракаўскае ваяводства) разбіраў справу кулака Ваські. Падазраючы батрака ў крадзе кашалька з грашыма, Васька рашыў прымусіць яго «прызнацца», дзе ён схаваў грошы. Звязаўшы батрака, ён павесіў яго за ногі на крук пад дахам. Калі батрак траціў прытомнасць, ён паліваў яго вадой і пачынаў гэткія катаванні зноў, паўтараючы гэту «аперацыю» 5 раз. Поўжывому батраку толькі ў апошні момант удалося вырвацца з рук ката і ўцячы. У далейшым аказалася, што грошы знаходзіліся ў кішэні самога кулака Ваські. Суд прысудзіў Ваську да 2 месяцаў турмы.

Германія імкнецца ўбіць клін паміж Францыяй і Англіяй

ПАРЫЖ, 2. чэрвеня. (БЕЛТА). Друк паведамляе аб змесце германскага мемарандума, адпраўленага Францыі, Англіі, Італіі і Бельгіі, адносна совецка-французскага дагавору.

Паводле слоў «Эвр», Германія, лічачы лакарнскі пакт закрытым пагадненнем паміж Францыяй, Германіяй, Англіяй і Італіяй, думае, што з гэтай прычыны ўсякае новае абавязацельства, прынятае адным з удзельнікаў лакарнскага пакта, закранае астатніх удзельнікаў. У прыватнасці, Германія асобна спыняецца на тым выпадку, прадугледжаным совецка-французскім дагаворам, калі для Францыі і СССР ёсць магчымасць аказваць узаемную дапамогу, калі совет Лігі не прыдзе ні да якога рашэння.

Германскі ўрад на гэтай падставе сцвярджае, што совецка-французскі дагавор з'яўляецца ваенным саюзам. Германія ўказвае таксама, што ва франка-совецкім дагаворы не прадугледжаны і не агавораны правы і абавязкі гарантаў лакарнскага пакта на той выпадак, калі Францыя, будучы абавязана аказаць дапамогу Совецкаму Саюзу, падпаўшаму нападу, павінна будзе ўступіць у вайну з Германіяй.

З гэтага Германія заключае, што франка-совецкі дагавор затрудняе заключэнне паветранага пакта і робіць немагчымым шматбаковыя дагаворы аб безапаснасці. Далей Германія бярэ назад сваю заяву ў Стрэзе, якая азначала, што яна згодна ўвайсці ў сістэму ўсходняга пакта аб ненападзе, нават калі Францыя і СССР заключаць абавязацельствы аб узаемадапамозе.

Газета ўказвае, што Германскі манеўр мае на мэце аддзяліць Францыю ад Англіі, ці вярней, прымусіць Францыю выбіраць паміж Англіяй і СССР.

Адкрыўся ленінградскі фестываль мастацтваў

ЛЕНІНГРАД, 2 чэрвеня. (БЕЛТА). З'езд замежных гасцей на ленінградскі фестываль мастацтваў — у поўным разгары. Сёння прыбылі на параходах і паяздамі вядомы піяніст Леапольд Гадоўскі (ЗША), дырэктар варшаўскай кансерваторыі Мараўскі, групы нарвежскіх і фінляндскіх актораў, сакратар міжнароднай асацыяцыі тэатра Поль Гзель (Францыя), граф. Керыд (Англія), спявак Ром (Паўднёвая Афрыка) і многія другія.

Урачыстае адкрыццё фестываля адбылося ў дзяржаўнай філармоніі ў 9 гадзін вечара.

ФРАНЦУЗСКІ ЖУРНАЛІСТ ЛЮСЬЕН ВАЖЭЛЬ У МЕНСКУ

Уражанні аб Чырвонай арміі

Праездам у Парыж у Менску спыніўся французскі журналіст, рэдактар вядомага парыжскага журнала «Вю» Люсьен Важэль, які суправаджаў французскага міністра замежных спраў П'ера Лаваля ў яго паездцы ў Маскву.

У Менску п. Важэль наведаў некаторыя часці мясцовага гарнізона, дзе знаёміўся з жыццём і бытам чырвонаармейцаў.

У гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» французскі журналіст сказаў:

— Я ўжо пяты раз падарожнічаю па СССР. Упершыню я быў тут у 1927 г. Велізарны прагрэс у жыцці і эканоміцы вашай краіны. У Менску я затрымаўся, каб дэтальна вывучыць жыццё Чырвонай арміі, аб якой я намеран напісаць.

Чырвоная армія — тэма вельмі цікавая і захапляючая для французаў. Маё перакананне, што ў свеце не існуе другой арміі, якая была-б так моцна сваім адзінствам, свядомай дысцыплінай, здольнасцю скарыстаць магутную тэхніку для абароны граніц Совецкага Саюза, для перамогі.

І самае галоўнае, што Чырвоная армія з'яўляецца адначасова носьбітам велізарнай культуры ў масы. У гэтых адносінах яна адзіная ў свеце, і тут няма ніякіх параўнанняў.

Напярэдадні ўсебеларускага народнага свята

У гарадской камісіі па правядзенню ўсенароднага свята

Менская гарадская камісія распрацавала план падрыхтоўкі да ўсенароднага свята —11 ліпеня. На ўсіх прадпрыемствах і ўстановах горада ствараюцца камісіі па кіраўніцтву падрыхтоўкай і правядзеннем свята.

З 5 па 10 чэрвеня па ўсіх прадпрыемствах, у цэхах, інтэрнатах, на кватэрах рабочых будуць праводзіцца гутаркі па пытаннях лепшай падрыхтоўкі да свята.

У доме партактыва навуковыя работнікі Акадэміі Навук і інстытута гісторыі партыі прачытаюць рад лекцый па гісторыі грамадзянскай вайны і асноўных этапах сацыялістычнага будаўніцтва ў БССР.

Камісія пастанавіла правесці рад вечароў-успамінаў удзельнікаў грамадзянскай вайны на Беларусі і герояў першай і другой пяцігодкі, вечар трох пакаленняў з выступленнямі старых бальшавікоў, вечар пісьменнікаў. У дні свят на прадпрыемствах, ва ўстановах і жактах будуць праводзіцца масавыя ўрачыстыя вечары.

У канцы чэрвеня на аўтамашынах будзе арганізавана па Менску экскурсія сем'яў рабочых з мэтай паказу ім росту прамысловасці і нацыянальна-культурнага будаўніцтва ў сталіцы БССР.

—о—

БССР НА ЭКРАНЕ

Да народнага свята — 15-годдзя вызвалення Беларусі ад белапалякаў і святкавання ўручэння ордэна Леніна Белдзяржкіно выпусціць спецыяльны нумар кіно-хронікі, які адлюстроўвае буйнейшыя дасягненні рэспублікі. Усенароднае свята 11 ліпеня будзе заснята на кіно.

Апрача таго, у Менск прыязджае з Масквы спецыяльная брыгада Саюзкінохронікі, якая арганізуе гуказапіс і здымку святкавання дня 11 ліпеня ў сталіцы БССР.

—о—

СПАБОРНІЦТВА МАСКОЎСКАГА І ОДЭСКАГА ТЭАТРАЎ

ГОМЕЛЬ, 2 чэрвеня. **(Па тэлеграфу).** 1 чэрвеня пачаў у Гомелі гастролі одэскі Тэатр Рэволюцыі. Спектакль «Працяг будзе» прынят гомельскім глядачом з захапленнем.

Спаборнічаем з маскоўскім тэатрам Ленсовета на лепшую якасць абслугоўвання працоўных БССР і разгортванне масавай работы. Просім рэдакцыю газеты «Звязда» быць арбітрам. Падрабязныя матэрыялы высылаем.

Дырэктар тэатра ШАСЦІЦКІ.

ПАПРАЎКІ БЕЛТА

У паведамленні «У Наркамземе СССР і сельскагаспадарчым аддзеле ЦК ВКП(б)», змешчаным у «Звяздзе» ад 1 чэрвеня, па віне ТАСС у загалоўку дапушчаны памылкі. Надрукавана: «Пастанова Совета Народных Камісараў Беларускай ССР і ЦК КП(б) Беларусі аб мерапрыемствах па выпрацоўцы, абмеркаванню і прыняццю калгасамі статутаў па Беларускай ССР», трэба чытаць: «...па выпрацоўцы, абмеркаванню і прыняццю калгасамі статутаў **сельгасарцелі** па Беларускай ССР».

У дзевятым абзацы другой калонкі пастановы ў другім радку, замест слова **«уключыць»**, трэба чытаць: **«ўключаць».**

***

У перадавым артыкуле «Праўды», «Так клапоціцца аб дзецях толькі совецкая ўлада» змешчаным у «Звяздзе» ад 2 чэрвеня па віне ТАСС дапушчаны памылкі. У другім абзацы, 8 радку, надрукавана: «... сапраўднага матэрыяльнага», трэба чытаць: «...сапраўднага **мацярынскага».**

У другім абзацы 2-й калонкі, 14 радку, замест слова «сапраўдных», трэба **«дзейсных».**

У пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб ліквідацыі дзіцячай беспрытульнасці і безнагляднасці» ў 10 пункце 3 радку надрукавана: «...разгарнуць работу па шэфству калгасаў і соўгасаў», трэба: «...разгарнуць работу па шэфству рабочых арганізацый, прадпрыемстваў, калгасаў і соўгасаў...».

—о—

ПРЫГАВОР ПА СПРАВЕ ЗЛАЧЫНЦАЎ З ГОРАЦКАГА ІНСТЫТУТА*)

ГОРКІ, 2 чэрвеня. **(Спец. кар. «Звязды).** Вечарам 1 чэрвеня суд вынес прыгавор па справе злачынцаў з Горацкага сельскагаспадарчага інстытута.

Барысевіч, Іезуітаў і Шэсцярнёў прыгавораны да 10 год пазбаўлення волі кожны, з адбыццём пакарання ў папраўча-працоўных лагерах аддалёных мясцовасцей Совецкага Саюза. **Сільянаў і Корабаў** прыгавораны да 8 год пазбаўлення волі кожны ў аддалёных мясцовасцях СССР, **Вашкевіч**—да 5 год, **Мартынаў і Трахімовіч**—да 3 год пазбаўлення волі кожны.

Прыгавор суда спаткан дружнымі апладысментамі студэнтаў і навуковых работнікаў, прысутных на судзе.

І. ТУРЭЦКІ.

*) Гл. «Звязду» ад 28, 30 мая, 1 і 2 чэрвеня.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Паведамляецца, што з 10 чэрвеня 1935 года прыступае да работы выязная тройка Цэнтральнай Камісіі ВКП(б) па чыстцы па разбору апеляцый на рашэнні рэспубліканскай камісіі па чыстцы і партколегіі КПК па Беларусі.

Тройка будзе засядаць у горадзе Менску (дом ЦК КП(б)Б, пакой № 34, тэлефон №№ 22-615 ці праз комутатар ЦК).

Адначасова партколегія КПК па БССР паведамляе, што 11 чэрвеня 1935 года выязная тройка Цэнтральнай Камісіі ВКП(б) па чыстцы ў горадзе Менску (дом ЦК КП(б)Б) будзе разглядаць апеляцыі наступных таварышоў:

Арлова А. Е., Дзехцярова Т. І., Жураўскага М. А. (Сіроціна); Буянова П. Л., Шчэрбуна Е. І., Гольдберга С. Ш. (Бялынічы); Каплана М. Б., Брылева А. Г. (Ельск); Хмялеўскага Г. П.,Грытчэнка М. Ф., Юрчанка Л. Ф., Хамякова Н. С. (Хойнікі); Гельфера Х. Г., Чаўскіна Б. Р., Сахарава Л. Т., Рабкіна Ш. Г. (Жлобін); Кондзіка І. А., Голіка Н. А., Мальца Ф. К. (Лельчыцы); Дагель Л. П., Даговіча М. А., Грэчкіна А. І., Булыгіна Ф. Т., Шыманскага Б. Ф., Матуль І. К., Мялешка Ф. Г. (Дрыса); Дзерынгоўскага Н. Ф., Байло Г. П., Лейфмана Э. Л. (Нароўля); Акенчыца М. Н., Галавешкіна А. А., Фрыдмана Е. І., Кузменка Е. М. (Камарын); Плаксенка М. А., Барановіча Р. А., Казлова Т. А. (Крупкі). Шабалдаева С. В., Далбенка С. С., Белаусава С. М., Бандарэнка І. М., Зубарова І. Е., Зюзіна К. Т. (Чачэрск); Галубенка І. Д., Смольскага С. І., Давыдоўскага Г. Д. (Брагін); Шурына А. С., Арлоўскага С. П., Басава І. С. (Мсціслаўль); Сердзюка І. П., Лопвінава П. І., Іжохіна Е. П., Іофе І. Г., Замушко А. М., Эфрос К. І., Шчэглова А. Г., Саўчэнка І. Л., Дамброўскага А. С., Грэф А. Я., Блен Б. Н. (Віцебск); Гапеева П. П., Чарнышова М. С., Караленка Л. Д. (Быхаў); Івахчына І. Г., Аршушэўскага М. І. (Копыль); Барэйка Б. І., Бурэц Б. Т., Каца З. Г., Баркевіча А. Н. (Чашнікі).

Яўка вышэйпамянёных таварышоў абавязкова. Мець пры сабе водзывы партарганізацый.

Просьба да ўсіх раённых газет перадрукаваць дадзеную аб'яву ў часцы таварышоў, пражываючых у межах іх раёнаў.

ПАРТКАЛЕГІЯ КПК ПА БССР.

—о—

У МАЙСТЭРНІ МАСТАКА ПЭНА

Старэйшы ў Беларусі 80-гадовы мастак Юры Майсеевіч Пэн (Віцебск) прадаўжае рэгулярна працаваць над новымі палотнамі. У апошні час выдатны майстар-партрэтыст даў рад карцін на совецкія тэмы: «Піонер», «Яўрэй-калгаснік» і інш. Зараз Пэн працуе над вялікім партрэтам «Ленін» і над карцінай «Яўрэйскі пагром у 1905 г.».

Для прадстаячай у Маскве выстаўкі выяўленчага мастацтва Совецкай Беларусі прадстаўніком «Всекохудожнік» адабрана каля 50 работ Пэна.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

Гукавая Саюзкінохроніка
Выступленне тав. СТАЛІНА
на ўрачыстым пасяджэнні, прысвечаным пуску МЕТРАПАЛІТЭНА.

Гамежны мастацкі фільм у 2-х серыях
АДВЕРЖАНЫЯ 1-я сер

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ

Гукавая Саюзкінохроніка
Выступленне тав. СТАЛІНА
на ўрачыстым пасяджэнні, прысвечаным пуску МЕТРАПАЛІТЭНА.

Гукавы мастацкі фільм.
Іудушка Галаўлёў
Дзенныя дзіцячыя сеансы
МЯЦЕЖ
Пачатак у 1 г. дня

Кіно „Інтэрнацыянал“

Усходні мастацкі фільм вытворч. Арменкіно
ГІКОР

Кіно „СПАРТАК“

Лепшы мастацкі фільм
„КАЗНЬ“
драма ў 6 частках
У праграме кіно-хроніка

Рэчыцкім аддзяленнем Дзяржбанка

прадаецца для пагашэння пратэрмінаваных пазык банку наступная прадукцыя, належачая плодаягаднаму заводу:

1. ВІНО ГАТОВАЕ на суму 104.120 р.
2. СІРОП КЛЮКВЕННЫ 69.445 р
3. ПАВІДЛА ЯБЛЫЧНАЕ 77.000 р.

Па ўсіх пытаннях зварачацца ў рэчыцкае аддзяленне Дзяржбанка.

Рэчыцкае аддзяленне Дзяржбанка.

РАГАЧОЎСКІ ПЕДАГАГІЧНЫ ТЭХНІКУМ

абвяшчае **прыём студэнтаў**

на 1935—36 навучальны год

У педтэхнікум прымаюцца асобы, скончыўшыя НСШ і непазбаўленыя выбарчых праў.

Студэнты забяспечваюцца стыпендыяй у залежнасці ад акадэм паспяховасці і інтэрнатам. Заявы прымаюцца да 15 жніўня г. г.

Да заявы неабходна прыкласці дакументы: даведку аб соцпаходжанні і соцстановішчы, пасведчанне аб сканчэнні НСШ (абавязкова ў арыгінале), метрыку, даведкў аб стане здароўя і паштовых марак на 40 кап.

Усе паступаючыя ў педтэхнікум праходзяць іспыты па беларускай мове, матэматыцы, гісторыі, геаграфіі і прыродазнаўству. Аб часе іспытаў кожны паступаючы атрымае асобнае паведамленне тэхнікума.

Заявы з дакументамі накіроўваць па адрасу, Рагачоў, БССР, педтэхнікуму.

Дырэкцыя.

Беларускае аптэкакіраўніцтва

даводзіць да ведама насельніцтва г. Менска, што

на Ракаўскай вул. № 26

адкрыта новая аптэка № 11.

Белаптэкакіраўніцтва.

НКА БССР
кіраўніцтва цыркавымі, эстраднымі, музычнымі прадпрыемствамі
(„УЦЭМП“)

ДЗЯРЖЦЫРК

(сад „Профінтэрн“) тэл. 24-171

СЁННЯ СЁННЯ

АДКРЫЦЦЁ ЛЕТНЯГА СЕЗОНА

ГРАНДЫЁЗНЫЯ ПРАДСТАУЛЕННІ ў 3-х аддз.

з лепшых нумароў і атракцыёнаў
У праграме **ўсе віды цыркавога мастацтва.**

Канюшні дрэсіраваных коней
Трупа акрабатаў
Гімнасты

Клоунада
Паветраны палёт
Балансёры

Музычныя эксцэнтрыкі
Эквілібрысты
Джыгітоўка

Сатыра і гумар
Жанглёры на конях
І шмат іншых нумароў.

Прымаюцца заяўкі на сталыя месцы для ўдарнікаў са скідкай 50 проц., а таксама на культпаходы і цэлевыя прадстаўленні са скідкай.

БІЛЕТЫ ПРАДАЮЦЦА У РАБОЧАЙ КАСЕ І У КАСЕ ЦЫРКА.

Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі імя В. В. Куйбышэва

абвяшчае прыём у 1935 г. студэнтаў на 1-шы курс факультэтаў

1. **Планавы,** які рыхтуе эканамістаў-планавікоў па планаванню прамысловасці, сельскагаспадарчага, савецкага і кааператыўнага гандлю.
2. **Фінансавы,** які рыхтуе эканамістаў-фінансістаў.
3. **Кааператыўны,** які рыхтуе таваразнаўцаў-арганізатараў па харчтаварах і промтаварах.
4. **Народна-гаспадарчага ўчоту,** які рыхтуе эканамістаў па народнагаспадарчаму ўчоту, прамысловасці і сельскай гаспадаркі. Усяго 270 чалавек.

У інстытут прымаюцца асобы, дасягнуўшыя 17 год і не старэй 35 год, не пазбаўленыя выбарчых правоў.

Усе асобы, паступаючыя ў інстытут павінны мець закончаную сярэднюю адукацыю (сярэдняя школа, тэхнікум, рабфак).

Незалежна ад адукацыі, усе паступаючыя ў інстытут праходзяць іспыты ў аб'ёме курса сярэдняй школы: па грамадазнаўству, белмове і літаратуры, расійскай мове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы і хіміі.

Да заявы павінны быць прыложаны дзве фотакарткі паступаючага і наступныя дакументы: а) анкета, завераная профсаюзнай арганізацыяй альбо савецкай установай не ніжэй раённага маштаба, б) даведка аб сацыяльным паходжанні і становішчы, аб тым, што паступаючы і яго бацькі не пазбаўлены выбарчых правоў, г) пасведчанне аб адукацыі, д) метрыка. е) даведка лячэбнай установы ў тым, што паступаючы не мае хвароб, перашкаджаючых паступленню ў інстытут.

УВАГА: 1. Дакументы да заяў прыкладаюцца толькі ў арыгіналах. 2. У заяве павінен быць абавязкова ўказан адрас паступаючага. 3. У заяве павінна быць таксама ўказана, які факультэт, спецыяльнасць паступаючы выбірае.

Прыём заяў для паступлення ў інстытут да 1 ліпеня. Тэрмін прыёмных іспытаў устаноўлен з 15 па 25 жніўня 1935 г.

Пачатак заняткаў 1 верасня 1935 г.

Студэнты інстытута забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам. Членам сям'і студэнтаў інтэрнат не прадастаўляецца.

Заяву аб жаданні паступіць у інстытут павінны падаваць на імя дырэктара Беларускага інстытута народнай гаспадаркі па адрасу: г. Менск. Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, пакой № 207.

ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНХАРЧГАНДАЛЬ

АДКРЫЎ з 1 чэрвеня

ВЯЛІКІ ПАКАЗАЛЬНЫ ГАСТРАНАМІЧНЫ МАГАЗІН

Ленінская, 36-43 (Дом Белкомунбанка)

З АДДЗЯЛЕННЯМІ:

БУЛАЧНЫМ:
Торты
Кексы
Пірожныя розныя
Венскія здобы
Французскія булкі
Пляцёнкі розныя

МАЛОЧНЫМ АДДЗЯЛЕННЕМ:
Малако свежае
Смятана
Кефір
Масла розных гатункаў
Маргарын вышэйшай якасці
Сыр швейцарскі
Сыр галандскі
Сырнікавая маса

КАНДЗІЦЕРСКІМ:
Шакалад „Залаты ярлык“
Шакалад „Міньён“
Цукеркі вышэйшай якасці
Пячэнне Расконда

РЫБНЫМ АДДЗЯЛЕННЕМ:
Сёмга
Шатландка
Кансервы розныя
Вялікі выбар селядцоў.

Ёсць вялікі выбар розных він і табачных вырабаў.

ПРЫ МАГАЗІНЕ АДКРЫТА КАФЭ.

Магазін і кафэ працуюць з 9 гадз. раніцы да 2 гадз. ночы.

Дырэкцыя Менхарчгандля.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДІНСТЫТУТ

АБВЯШЧАЕ НАБОР НА 1 КУРС

(1935-36 навуч. год) на наступныя факультэты:

1. **прыродазнаўства** — па спецыяльнасцях хіміі і біялогіі.
2. **фізіка-матэматычны**—па спецыяльнасцях фізіцы і матэматыцы.
3. **літаратуры і мовы.**

Тэрмін навучання чатыры гады. Інстытут рыхтуе выкладчыкаў поўнай сярэдняй школы, тэхнікумаў і рабфакаў па прадметах: фізіка, матэматыка, хімія, біялогія, літаратура і мова.

Абвяшчаецца **прыём студэнтаў** на І курс у **настаўніцкі інстытут** пры Гомельскім педінстытуце на факультэты: фізіка-матэматычны, літаратуры і мовы. Тэрмін навучання 2 гады. Інстытут рыхтуе выкладчыкаў няпоўнай сярэдняй школы па прадметах фізікі і матэматыкі, літаратуры і мовы.

Абвяшчаецца прыём у **вячэрні педінстытут** на фізічнае і хімічнае аддзяленні. Тэрмін навучання ў вячэрнім інстытуце 4 гады, першыя 3 гады без адрыву ад вытворчасці, апошні год навучання ў дзенную змену. Правы тыя-ж, што і скончыўшых дзённы інстытут.

Да заявы неабходна прыкласці дакументы: засведчаную анкету, даведку аб соцпаходжанні і соцстановішчы, аб адукацыі, метрыку, копію вайсковага дакумента (для мужчын), аб стане здароўя і дзве засведчаныя фотакарткі.

УВАГА: Выкладчыкі, паступаючыя ў дзённы інстытут, абавязаны мець камандыроўкі ад гарана.

Заявы прымаюцца да 15 жніўня 1935 г.

Прыёмныя іспыты праводзяцца з 10 па 25 жніўня па наступных прадметах: матэматыцы, фізіцы, хіміі, грамадазнаўству, беларускай мове і літаратуры.

Заявы накіроўваць па адрасу: Гомель, Дзяржаўны педінстытут, Пролетарская, 2, прыёмнай камісіі.

ДЫРЭКЦЫЯ.

У аддзел аб'яў званіць па тэлефону № 21-360

УСІМ ЗАГАДЧЫКАМ ГОРРАЙАНА
САКРАТАРАМ РК ЛКСМБ
СТАРШЫНЯМ РАЙПРОФСОВЕТАЎ
ЗАГ. РАЙЗДРАВАЎ

Уночы з 4 на 5-е чэрвеня ў 0 г. 5 м.
праводзіцца

ўсебеларуская радыёпераклічка

па пытанню гатоўнасці лагераў піонераў і пляцовак.

Дакладваюць: заг. райана, райкомы ЛКСМБ, райздравы, райпрофсоветы раёнаў: Гомель, Барысаў, Рэчыца, Дрыса і Жлобін.

Пасля дакладаў абменьваюцца вопытам сваёй работы ля мікрафона раёны: Бабруйск, Віцебск, Магілеў, як яны падрыхтаваліся да дзіцячых святкаванняў сканчэння навучальнага года.

Астатнім раёнам забяспечыць яўку членаў штаба па правядзенню піонерскіх лагераў і арганізаваць радыёслуханне важатымі і кір. пляцовак у сябе на радыёвузлах.

ЦК ЛКСМБ. ЦСПСБ.
НКАсветы. НКАховы здароўя.

МАРЫНА-ГОРСКІ С.-Г. ТЭХНІКУМ

абвяшчае прыём студэнтаў

на 1935-36 навучальны год на І і ІІ курсы.

Тэхнікум рыхтуе аграномаў-паляводаў з шырокімі ведамі ў галіне паляводства і культуры ўсіх с.-г. раслін.

У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 17 да 30 год, маючыя асвету ў аб'ёме няпоўнай сярэдняй школы, або адпаведную гэтай.

Усе паступаючыя трымаюць іспыты па грамадазнаўству, беларускай мове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы і хіміі.

Прыём заяў да 1 жніўня. Іспыты з 5 да 15 жніўня.

Да заявы неабходна дадаць наступныя дакументы (у арыгіналах): аб нараджэнні, аб соцпаходжанні і соцстановішчы, завераную анкету, аб сканчэнні школы, стане здароўя, дзве фотакарткі і марак на 40 кап.

Усе прынятыя забяспечваюцца інтэрнатам і 75 проц. стыпендыяй.

Пры тэхнікуме ёсць сталоўка і пральня.

Заняткі ў тэхнікуме пачынаюцца 1 верасня.

Заявы накіроўваць па адрасу: пашт. аддз. Марына-Горка, дырэкцыі Марына-Горскага с.-г. тэхнікума паляводства.

Прыязджаць на іспыты без пашпарта не дазваляецца.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Полацкі тэхнікум механізацыі сельскай гаспадаркі

абвяшчае

АСЕННІ НАБОР студэнтаў

на 1 курс у колькасці 120 чал.

Тэхнікум рыхтуе тэхнікаў-механікаў для соўгаснай сістэмы Наркамата соўгасаў СССР. Тэрмін навучання 4 гады.

Прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 30 гадоў, скончыўшыя сямігодку, ШКМ, ФЗВ і навуч. установы на базе сямігодкі.

Да заявы паступаючыя павінны прыкласці і прыслаць у тэхнікум дакументы: завераную анкету, пасведчанне аб асвеце, даведку аб нараджэнні, матэрыяльным і сацыяльным становішчы за 1935 год, аб здароўі, дзве фотакарткі і паштовых марак на 40 кап.

Прыём заяў да 1 жніўня.

Іспыты з 15 па 25 жніўня г. г. будуць праводзіцца па наступных прадметах: грамадазнаўству, роднай мове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы і хіміі.

Студэнты тэхнікума забяспечваюцца стыпендыяй згодна існуючых правіл, сталовай, інтэрнатам і пасцельнымі прыладамі (адзеяла, прасціны, матрацы і навалкі).

Пры тэхнікуме працуе пральня.

Адрас: гор. Полацк, вул. К. Маркса 43.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Савецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм—21-351, адказны рэдактар—21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар—21-350; аддзелы: партыйны, культурны—21-353, сельскагаспадарчы — 21-356, прамысловы, савецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі—21-354, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з рабселькорамі—21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі—23-955, выпускаючы—21-357;357; заг. выдавецтва — 21-359, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя—21-885.

Ул. Галоўлітбела № К—1120 Тыраж 92.935 экз. Менск, друкарня «Звязда».

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ